

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Urejanje črnih odlagališč

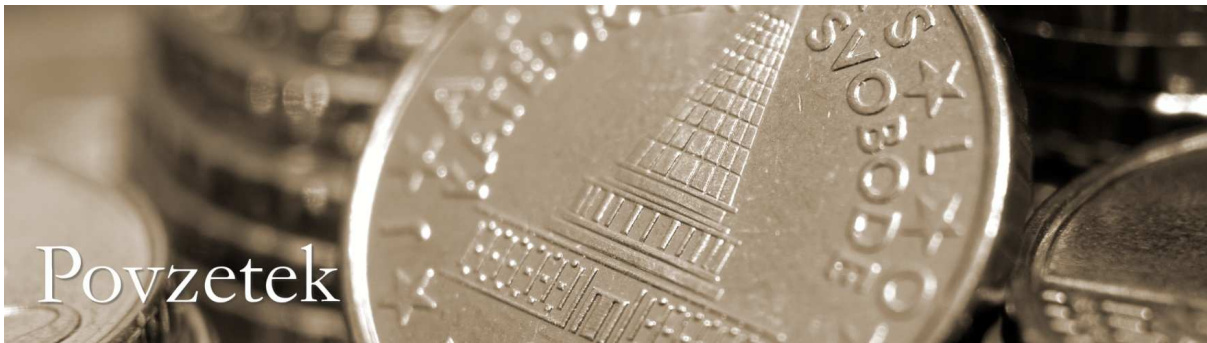

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Urejanje črnih odlagališč

Računsko sodišče je izvedlo revizijo smotrnosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Ljubljana, Mestni občini Celje, Občini Domžale, Občini Jesenice, Občini Lendava in Občini Trebnje v letih 2006 in 2007. Cilj revizije je bil izrek mnenja o učinkovitosti ravnanja občin, na katere se nanaša revizija, pri načrtovanju in izvajanju sanacijskih ukrepov v zvezi z nedovoljenimi odlagališči odpadkov ter preventivo na področju nedovoljenega odlaganja odpadkov v letih 2006 in 2007. Med cilji revizije je bila tudi primerjava ravnanja posameznih občin pri urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Ključna strateška dokumenta varovanja okolja na lokalni ravni sta občinski program varstva okolja in poročilo o stanju okolja. Program varstva okolja določa cilje in ukrepe varstva okolja, poročilo o stanju okolja pa navaja kazalce za opazovanje trendov v okolju. Priprava strateških dokumentov varstva okolja je za mestne občine obvezna. Obe mestni občini, na kateri se nanaša revizija, sta pripravili poročili o stanju okolja in občinska programa varstva okolja. Programe varstva okolja so pripravile tudi tri od štirih nemestnih občin, na katere se nanaša revizija, ki k temu niso zavezane. Vse občine, vključno z občino Trebnje, ki edina ni pripravila občinskega programa varstva okolja, so v strateških dokumentih zaznale problematiko nedovoljenega odlaganja odpadkov. V občinskih programih Mestne občine Ljubljana in občin Domžale in Jesenice je posebej poudarjena tudi problematika gradbenih odpadkov, ki niso v pristojnosti lokalnih skupnosti, a predstavljajo velik del nepravilno odloženih odpadkov v vseh občinah, na katere se nanaša revizija.

Nobena od občin, na katere se nanaša revizija, ni pripravila ustreznega in popolnega popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki bi vseboval podatke o količini in sestavi odpadkov in bi omogočal oceno finančnih sredstev ter časa, potrebnega za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov. Od občin, na katere se nanaša revizija, je le Mestna občina Ljubljana vzpostavila evidenco v geografskem informacijskem sistemu, ki omogoča modeliranje podatkov in primerjavo s stanjem v naravi. Slabost te evidence je, da so bila nedovoljena odlagališča odpadkov doslej evidentirana zgolj na območjih, ki so pomembna za oskrbo Ljubljane z vodo, in na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje.

Za območja čezmerne obremenitve okolja, kamor sodijo tudi nedovoljena odlagališča odpadkov, je glede na določbe 25. člena Zakona o varstvu okolja treba pripraviti program sanacijskih ukrepov predpisane vsebine. Program mora med drugim vsebovati opis predvidenih ukrepov z oceno časovnega in finančnega okvira sanacije. Od šestih občin je ustrezen sanacijski program pripravila le Mestna občina Ljubljana, pa še ta se nanaša zgolj na del nedovoljenih odlagališč odpadkov na vodovarstvenem območju Jarškega proda.

Občine, razen Mestne občine Ljubljana, za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov niso pripravile projektne dokumentacije, odstranitev neustrezno odloženih odpadkov pa večinoma ni potekala na podlagi inšpekcijskih odločb. Pristojne inšpekcijske službe v Mestni občini Ljubljana in Občini Domžale so, če je bil povzročitelj neznan, pred sanacijo izdale inšpekcijske odločbe, Mestna občina Ljubljana pa je bila edina

občina, ki je za sanacije na območju Jarškega proda pripravila oceno odpadkov in zagotovila ustrezen tehnični projekt. V ostalih občinah inšpekcijske službe bodisi niso delovale ali pa ustreznih odločb pred izvedbo sanacij niso izdale, za ureditve pa tudi ni bila pripravljena tehnična dokumentacija.

Vse občine so v proračunih predvidele sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, vendar sta le občini Domžale in Jesenice večino načrtovanih sredstev tudi realizirali. Mestna občina Celje je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, porabila približno desetino predvidenega zneska, kljub temu da bi proračunska sredstva glede na občinski program varstva okolja zadoščala za ureditev vseh evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov v občini. V vseh občinah, na katere se nanaša revizija, so sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov izvedli lokalni izvajalci javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki, vendar v več primerih za storitve sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov občine z njimi niso sklenile pogodb. Občini Lendava in Trebnje za sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov nista sklenili pogodb, občini Trebnje in Jesenice pa stroškov sanacij tudi nista v celoti pokrili s sredstvi iz občinskih proračunov, pač pa se je del storitev financiral s sredstvi javne gospodarske službe ravnanja z odpadki.

Vse občine, na katere se nanaša revizija, so zagotovile pogoje za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki na celotnem območju in v predvidenem obsegu. V vseh občinah tudi potekajo programi ozaveščanja prebivalstva in prostovoljne akcije, razen v Občini Trebnje, kjer so bile izvedene le v nekaj krajevnih skupnostih. Občinske uprave in inšpekcijske službe Mestnih občin Ljubljana in Celje ter Občine Domžale imajo vzpostavljen sistem odzivanja na prijave in določene odgovornosti zato, da takoj odstranijo sproti nastajajoča neustrezna odlagališča odpadkov, medtem ko na območju občin Jesenice in Trebnje v obdobju, na katerega se nanaša revizija, inšpekcijska služba ni delovala, medobčinska inšpekcija, zadolžena za območje občine Lendava, pa je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, za odstranitev odpadkov izdajala zgolj ustne odredbe.

Računsko sodišče je za odpravo ugotovljenih nesmotnosti od občin zahtevalo *izvedbo popravilnih ukrepov in predložitev odzivnih poročil*. Občinam Jesenice, Lendava in Trebnje je tudi podalo *priporočila za izboljšanje ravnanja pri urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov*.

KAZALO

1. UVOD	8
1.1 OPREDELITEV UREJANJA NEDOVOLJENIH ODLAGALIŠČ ODPADKOV	9
1.1.1 Opredelitev komunalnih odpadkov	9
1.1.2 Nedovoljeno odlaganje odpadkov	10
1.2 PREDSTAVITEV REVIDIRANCEV	12
1.2.1 Mestna občina Ljubljana	12
1.2.2 Mestna občina Celje	12
1.2.3 Občina Domžale	13
1.2.4 Občina Jesenice	13
1.2.5 Občina Lendava	14
1.2.6 Občina Trebnje	14
1.3 REVIZIJSKI PRISTOP	15
2. ZBIRNI PRIKAZ UČINKOVITOSTI RAVNANJ OBČIN	16
3. UGOTOVITVE	20
3.1 MESTNA OBČINA LJUBLJANA	20
3.1.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov	20
3.1.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov	22
3.1.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov	24
3.1.4 Povzetek odgovorov na vprašanja	25
3.2 MESTNA OBČINA CELJE	25
3.2.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov	25
3.2.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov	26
3.2.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov	28
3.2.4 Povzetek odgovorov na vprašanja	29
3.3 OBČINA DOMŽALE	29
3.3.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov	29

3.3.2	Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov	30
3.3.3	Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov	32
3.3.4	Povzetek odgovorov na vprašanja	33
3.4	OBČINA JESENICE	33
3.4.1	Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov	33
3.4.2	Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov	34
3.4.3	Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov	36
3.4.4	Povzetek odgovorov na vprašanja	36
3.5	OBČINA LENDA VA	37
3.5.1	Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov	37
3.5.2	Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov	38
3.5.3	Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov	40
3.5.4	Povzetek odgovorov na vprašanja	41
3.6	OBČINA TREBNJE	41
3.6.1	Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov	41
3.6.2	Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov	42
3.6.3	Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov	44
3.6.4	Povzetek odgovorov na vprašanja	45
4.	MNENJE	46
4.1	MNENJE O UČINKOVITOSTI RAVNANJA MESTNE OBČINE LJUBLJANA	46
4.2	MNENJE O UČINKOVITOSTI RAVNANJA MESTNE OBČINE CELJE	47
4.3	MNENJE O UČINKOVITOSTI RAVNANJA OBČINE DOMŽALE	47
4.4	MNENJE O UČINKOVITOSTI RAVNANJA OBČINE JESENICE	48
4.5	MNENJE O UČINKOVITOSTI RAVNANJA OBČINE LENDA VA	48
4.6	MNENJE O UČINKOVITOSTI RAVNANJA OBČINE TREBNJE	49
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	50
5.1	MESTNA OBČINA LJUBLJANA	50
5.2	MESTNA OBČINA CELJE	51
5.3	OBČINA DOMŽALE	52
5.4	OBČINA JESENICE	53
5.5	OBČINA LENDA VA	53
5.6	OBČINA TREBNJE	54
6.	PRIPOROČILA	56
6.1	OBČINA JESENICE	56
6.2	OBČINA LENDA VA	56
6.3	OBČINA TREBNJE	56

1. UVOD

Revizijo smotrnosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v letih 2006 in 2007 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije² v naslednjih občinah:

- Mestni občini Ljubljana, Mestni trg 1, Ljubljana,
- Mestni občini Celje, Trg celjskih knezov 9, Celje,
- Občini Domžale, Ljubljanska 69, Domžale,
- Občini Jesenice, Cesta železarjev 6, Jesenice,
- Občini Lendava, Glavna ulica 20, Lendava in
- Občini Trebnje, Goliev trg 5, Trebnje.

Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 29. 9. 2008.

Pristojnost računskega sodišča je, da izreče mnenje o smotrnosti poslovanja na podlagi revizije. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o smotrnosti poslovanja. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

Cilj revizije je:

- izrek mnenja o učinkovitosti ravnanja občin, na katere se nanaša revizija, pri načrtovanju in izvajanju sanacijskih ukrepov v zvezi z nedovoljenimi odlagališči odpadkov ter preventivo na področju nedovoljenega odlaganja odpadkov v obdobju od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2007.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 1209-2/2008-5.

⁴ Uradni list RS, št. 41/01.

1.1 Opredelitev urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

1.1.1 Opredelitev komunalnih odpadkov

Odpadek je vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava ali mora zavreči. Zaradi varovanja okolja in drugih javnih koristi je treba z odpadki ravnati glede na njihovo vrsto, ki jo določa šestmestna klasifikacijska številka oziroma oznaka odpadka na klasifikacijskem seznamu. Klasifikacijski seznam je bil objavljen kot priloga k Pravilniku o ravnanju z odpadki⁵.

Komunalni odpadki so v klasifikacijskem seznamu razvrščeni v skupino 20, ki določa komunalne odpadke in njim podobne odpadke iz industrije, obrti in storitvenih dejavnosti, vključno z ločeno zbranimi frakcijami. Zaradi razpršenosti virov, dinamike nastajanja in količin komunalne odpadke zbira in odstranjuje lokalna javna gospodarska služba.

V 3. členu Zakona o varstvu okolja⁶ (v nadaljevanju: ZVO-1) so komunalni odpadki opredeljeni kot odpadki iz gospodinjstva ali njim po naravi ali sestavi podobni odpadki iz proizvodnje, trgovine, storitvene ali druge dejavnosti. Gospodinski odpadki so trdni odpadki, ki nastajajo v gospodinjstvih in zanje ni potrebna posebna obdelava. Negospodinski odpadki nastajajo v storitvenih in proizvodnih dejavnostih in jih skupaj z gospodinskimi odpadki prevzemajo izvajalci javne gospodarske službe na lokalni ravni. Kosovni odpadki so odpadki, ki nastajajo v gospodinjstvih, a jih zaradi njihovih lastnosti, predvsem teže, velikosti ali prostornine ni mogoče odvažati kot ostale gospodinske odpadke.

Komunalni odpadki najpogosteje vsebujejo biomaso rastlinskega in živalskega izvora, ostanke papirja in lepenke, steklo, odpadke iz umetnih mas in gume, kovinske odpadke, ostanke živil ter druge organske in anorganske ali mineralne snovi.

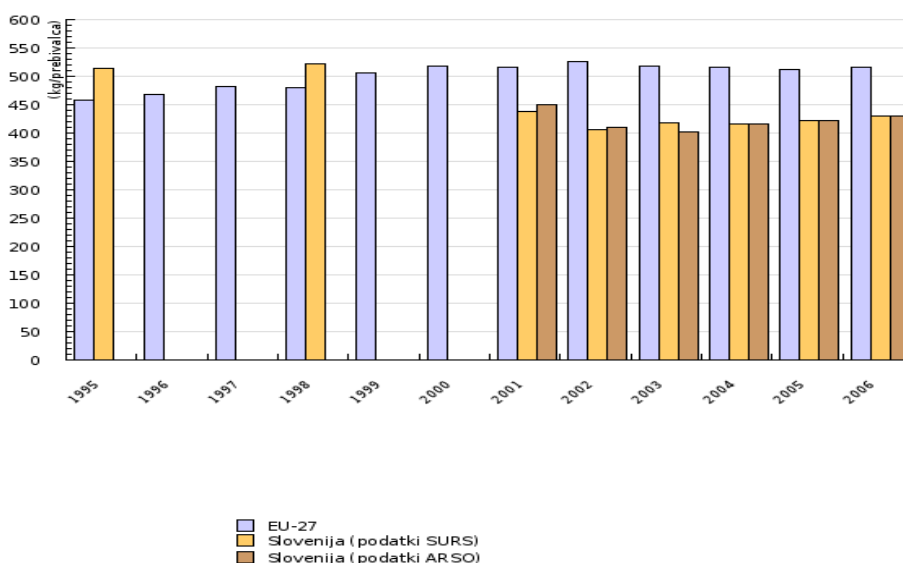
Agencija Republike Slovenije za okolje v Poročilu o stanju okolja v Sloveniji⁷ ugotavlja, da je v obdobju od 1995 do 2005 na prebivalca v povprečju nastalo okoli 450 kilogramov komunalnih odpadkov na leto. Na grafikonu je prikazana letna količina komunalnih odpadkov na prebivalca v Sloveniji, po podatkih Agencije Republike Slovenije za okolje in Statističnega urada Republike Slovenije ter primerjava s povprečjem v državah, članicah Evropske unije.

⁵ Uradni list RS, št. 84/98, 45/00, 20/01, 13/03.

⁶ Uradni list RS, št. 39/06-UPB1.

⁷ Poročilo o stanju okolja v Sloveniji, Ljubljana, december 2007.

Slika 1: Komunalni odpadki na prebivalca v Sloveniji in Evropski uniji od leta 1995 do 2006

Vira: Agencija Republike Slovenije za okolje, kazalci okolja v Sloveniji.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da se je v državah Evropske unije v tem obdobju količina nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca povečala, in sicer s 455 kilogramov na prebivalca v letu 1995 na 520 kilogramov na prebivalca v letu 2006. V Sloveniji se je v istem obdobju količina zbranih komunalnih odpadkov zmanjšala s 520 kilogramov na prebivalca v letu 1995 na 430 kilogramov na prebivalca v letu 2006. ZVO-1 v 149. členu določa, da so zbiranje, prevoz in odstranjevanje komunalnih odpadkov obvezne občinske javne gospodarske službe varstva okolja.

1.1.2 Nedovoljeno odlaganje odpadkov

V obdobju, na katerega se nanaša revizija, sta področje odlaganja odpadkov urejala Pravilnik o odlaganju odpadkov⁸, ki je bil v veljavi do 28. 3. 2006, ter Uredba o odlaganju odpadkov na odlagališčih⁹, ki velja od 29. 3. 2006. Po evidenci Agencije Republike Slovenije za okolje je bilo v Sloveniji konec leta 2006 evidentiranih 83 odlagališč nenevarnih odpadkov¹⁰, na katerih je bilo po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije odloženih 840.338 ton komunalnih odpadkov¹¹.

Uradni podatki o številu nedovoljenih odlagališč odpadkov v Sloveniji ne obstajajo. Po ocenah nevladnih organizacij¹² naj bi jih bilo okrog petnajst tisoč. Nedovoljenih odlagališč odpadkov slovenska zakonodaja neposredno ne obravnava. V besednjaku kataloga podatkovnih virov Agencije Republike Slovenije za

⁸ Uradni list RS, št. 5/00, 43/04.

⁹ Uradni list RS, št. 32/06, 98/07.

¹⁰ Kazalci okolja v Sloveniji, Ljubljana, 2003.

¹¹ Javni odvoz in odlagališča odpadkov v Sloveniji, Ljubljana 2006.

¹² Na okoljskem področju velikanske zamude; Dnevnik, 6. januar 2009.

okolje so odlagališča, ki so nastala zaradi nespoštovanja predpisov o ravnanju z odpadki obrazložena v nizu: *črna odlagališča, smetišča – dumping*¹³. V tej reviziji zato za odlagališča odpadkov, ki jih v pogovornem jeziku označujemo kot divja ali črna smetišča oziroma nelegalna odlagališča odpadkov, uporabljamo izraz nedovoljena odlagališča odpadkov.

ZVO-1 v 3. členu opredeljuje pojem čezmerne obremenitve okolja. Čezmerna obremenitev okolja je po definiciji obremenitev, ki presega mejne vrednosti emisije, standarde kakovosti okolja, pravila ravnanja ali dovoljeno rabo naravne dobrine. Nedovoljena odlagališča odpadkov tej definiciji v celoti ustrezajo. Za odpravo posledic čezmernega obremenjevanja okolja ZVO-1 v 25. členu predvideva pripravo programa ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja (v nadaljevanju: program sanacijskih ukrepov). Povzročitelj obremenjevanja krije vse stroške predpisanih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja ter odpravo posledic.

Program sanacijskih ukrepov mora upoštevati tehnično izvedljivost potrebnih ukrepov ob razumnih stroških ter njihovo upravičenost glede na predvideno izboljšanje. Program sanacijskih ukrepov mora po 25. členu ZVO-1 vsebovati zlasti:

- opredelitev čezmerne obremenitve okolja ali njegovega dela;
- opis posledic čezmerne obremenitve okolja, ki jih je treba odpraviti;
- ukrepe za izboljšanje kakovosti okolja ali njegovega dela;
- opis izbranih tehnoloških in drugih rešitev ter predvidenih ukrepov;
- oceno predvidenih dolgoročnih učinkov izbranih ukrepov z vidika vplivov na okolje;
- imena pristojnih organov in izvajalcev gospodarskih javnih služb;
- opis predvidene kakovosti okolja ali njegovega dela po izvedenih ukrepih;
- okvirne roke za izvedbo ukrepov;
- oceno potrebnih finančnih sredstev;
- načrt monitoringa učinkov izvedenih ukrepov;
- poljudni povzetek programa, ki je razumljiv javnosti.

V skladu z načelom subsidiarnega ukrepanja ZVO-1 v 11. členu določa odpravo posledic čezmernih obremenitev okolja zaradi ravnanja s komunalnimi odpadki in kritje stroškov odprave teh posledic občinam, če jih ni mogoče naprtiti določenim ali določljivim povzročiteljem ali če ni pravne podlage za naložitev obveznosti povzročitelju obremenitve ali če posledic ni mogoče drugače odpraviti. Zakon o vodah¹⁴ (v nadaljevanju: ZV-1) v 99. členu določa, da odpadke iz vodnih ter priobalnih zemljišč prevzame izvajalec lokalne javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, stroške pa krije pristojno ministrstvo.

¹³ http://kpv.arso.gov.si/index_html/Gemet_search/Gemet_report/welcome; 18. 2. 2009.

¹⁴ Uradni list RS, št. 67/02.

1.2 Predstavitev revidirancev

1.2.1 Mestna občina Ljubljana

Mestna občina Ljubljana zavzema površino 272 kvadratnih kilometrov in je z 266.941 prebivalci ter 37.401 hišnimi števkami¹⁵ po številu prebivalcev največja slovenska občina.

Mestna občina Ljubljana v okviru Oddelka za varstvo okolja¹⁶ pripravlja ukrepe, smernice in priporočila s področja varstva okolja, predlaga sanacijske programe ter zagotavlja njihovo izvedbo in nadzor. Naloga oddelka je tudi informiranje in izobraževanje javnosti. Mestni inšpektorat opravlja okoljsko nadzorstvo nad ravnanjem s komunalnimi odpadki, izvajanje lokalne gospodarske javne službe ravnanja z odpadki pa je v pristojnosti Oddelka za gospodarske dejavnosti in promet.

Zakon o lokalni samoupravi¹⁷ (v nadaljevanju: ZLS) v 2. členu določa, da občine samostojno urejajo in opravljajo svoje zadeve in izvršujejo naloge, ki se nanje prenesejo z zakoni. Med izvirnimi nalogami občin sta varovanje okolja in skrb za zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov. V letu 2006 je izvajalec lokalne gospodarske javne službe ravnanja z odpadki v Ljubljani odstranil 118.841 ton komunalnih odpadkov¹⁸ ali 445 kilogramov na prebivalca.

Za poslovanje Mestne občine Ljubljana sta bila v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije, odgovorna Danica Simšič, županja od 1. 1. 2006 do 16. 11. 2006, in Zoran Janković, župan od 16. 11. 2006.

1.2.2 Mestna občina Celje

Mestna občina Celje je s površino 95 kvadratnih kilometrov, 48.607 prebivalci ter 8.849 hišnimi števkami po številu prebivalcev tretja največja slovenska občina. Razdeljena je na deset mestnih četrti in devet krajevnih skupnosti. V sestavi celjske mestne uprave je za pripravo ukrepov in priporočil s področja varstva okolja odgovoren Referat za promet in varstvo okolja Oddelka za okolje in prostor ter komunalo. Nadzorstvo nad ravnanjem s komunalnimi odpadki opravlja Medobčinski inšpektorat Mestne občine Celje, Občine Laško in Občine Štore (v nadaljevanju: medobčinski inšpektorat).

ZLS določa, da občine samostojno opravljajo svoje zadeve in izvršujejo naloge, ki se nanje prenesejo z zakoni. Med izvirnimi nalogami občin sta varovanje okolja in skrb za zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov. Leta 2006 so na območju Mestne občine Celje zbrali 29.091 ton komunalnih odpadkov ali 598 kilogramov na prebivalca.

Za poslovanje Mestne občine Celje je bil v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije, odgovoren župan Bojan Šrot.

¹⁵ Statistični urad RS: Statistični letopis 2006 – prebivalstvo in hišne številke v občinah na dan 31. 12. 2005.

¹⁶ Oddelek za varstvo okolja je nastal leta 2007 s preoblikovanjem Zavoda za varstvo okolja.

¹⁷ Uradni list RS, št. 94/07-UPB2.

¹⁸ Statistični urad RS – SI-STAT – podatkovni portal 2006 – javni odvoz odpadkov v občinah.

1.2.3 Občina Domžale

Občina Domžale je s površino 73 kvadratnih kilometrov, 7.081 hišnimi številkami in 31.579 prebivalci po številu prebivalcev na osmem mestu v državi. Nastala je leta 1994 z razdelitvijo nekdanje Občine Domžale in je organizirana v 13 krajevnih skupnostih.

Oddelek za prostor in varstvo okolja v občinski upravi je zadolžen za pripravo ukrepov, smernic in priporočil s področja varstva okolja. Oddelek za gospodarske javne službe skrbi za razvoj in delovanje lokalnih javnih služb in komunalno nadzorstvo. Občinska inšpekcija opravlja okoljsko nadzorstvo in izvaja inšpekcijski nadzor nad ravnanjem s komunalnimi odpadki.

ZLS določa, da občine samostojno opravljajo svoje zadeve in izvršujejo naloge, ki se nanje prenesejo z zakoni. Med izvirnimi nalogami občin sta varovanje okolja in skrb za zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov. V Občini Domžale so leta 2006 zbrali 17.763 ton komunalnih odpadkov¹⁹ ali 562 kilogramov na prebivalca.

Za poslovanje Občine Domžale sta bila v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije, odgovorna Cveta Zalokar Oražem, županja od 1. 1. 2006 do 28. 11. 2006, in Toni Dragar, župan od 28. 11. 2006.

1.2.4 Občina Jesenice

Današnja Občina Jesenice s površino 76 kvadratnih kilometrov je nastala leta 1994. Občina ima devet krajevnih skupnosti z 21.946 prebivalci in 2.853 hišnimi številkami.

Oddelek za okolje in prostor občinske uprave pripravlja programe varstva okolja, operativne in sanacijske programe za odpravo posledic obremenitve okolja in skrbi za njihovo izvedbo. Komunalna direkcija opravlja naloge v zvezi z izvajanjem javnih gospodarskih služb. Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica²⁰ od 2008 izvaja nadzor nad delom gospodarskih javnih služb, vključno z ravnanjem s komunalnimi odpadki.

ZLS določa, da občine samostojno opravljajo svoje zadeve in izvršujejo naloge, ki se nanje prenesejo z zakoni. Med izvirnimi nalogami občin sta varovanje okolja in skrb za zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov. Leta 2006 so na območju Občine Jesenice zbrali 8.351 ton komunalnih odpadkov ali 380 kilogramov na prebivalca.

Za poslovanje Občine Jesenice sta bila v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije, odgovorna Boris Janez Bregant, župan od 1. 1. 2006 do 12. 11. 2006, in Tomaž Tom Mencinger, župan od 12. 11. 2006.

¹⁹ Statistični urad RS – Statistične informacije št 5/2006.

²⁰ Odlok o ustanovitvi medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica, Uradni list RS, št. 41/08.

1.2.5 Občina Lendava

Občina Lendava je s površino 123 kvadratnih kilometrov, 11.420 prebivalci in 4.714 hišnimi številkami največja občina na območju, na katerem živi madžarska narodnostna skupnost. Nastala je leta 1998 in ima sedemnajst krajevnih skupnosti.

V okviru občinske uprave deluje Oddelek za okolje in prostor, gospodarske javne službe in režijski obrat, ki vodi pripravo investicij, okoljske projekte in okoljevarstvene programe. Medobčinski inšpektorat²¹, ustanovljen za območje občin Lendava, Dobrovnik in Kobilje, opravlja inšpekcijski nadzor nad delom gospodarskih javnih služb, vključno z ravnanjem z odpadki. Medobčinski inšpektorat pripravlja tudi strokovne podlage za preventivno delovanje, spremljanje in izvajanje programa varstva okolja.

ZLS določa, da občine samostojno opravljajo svoje zadeve in izvršujejo naloge, ki se nanje prenesejo z zakoni. Med izvirnimi nalogami občin sta varovanje okolja in skrb za zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov. V Občini Lendava so leta 2006 zbrali 5.459 ton komunalnih odpadkov ali 478 kilogramov na prebivalca.

Za poslovanje Občine Lendava je bil v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije odgovoren župan mag. Anton Balažek.

1.2.6 Občina Trebnje

Občina Trebnje z današnjo površino 317 kvadratnih kilometrov je nastala leta 2006 ob ustanovitvi samostojnih občin Mokronog-Trebelno in Šentrupert. Obsega 13 krajevnih skupnosti z 18.966 prebivalci in 8.048 hišnimi številkami.

Oddelek za okolje in prostor pripravlja in spremlja operativne načrte za varstvo okolja, izdeluje predloge sanacijskih ekoloških programov ter spremlja njihovo izvrševanje. Občinski inšpektorat²² izvaja nadzor nad delom gospodarskih javnih služb, vključno z ravnanjem z odpadki.

ZLS določa, da občine samostojno opravljajo svoje zadeve in izvršujejo naloge, ki se nanje prenesejo z zakoni. Med izvirnimi nalogami občin sta varovanje okolja in skrb za zbiranje in odlaganje komunalnih odpadkov. V Trebnjem so leta 2006 zbrali 9.763 ton komunalnih odpadkov ali 514 kilogramov na prebivalca.

Za poslovanje Občine Trebnje sta bila v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije odgovorna Ciril Metod Pungartnik, župan od 1. 1. 2006 do 21. 11. 2006, in Alojzij Kastelic, župan od 21. 11. 2006.

²¹ Odlok o ustanovitvi skupnega organa občinske uprave "Medobčinski inšpektorat", Uradni list RS, št. 141/04.

²² Odlok o komunalnem nadzoru na območju Občine Trebnje, Uradni list RS, št. 73/03.

1.3 Revizijski pristop

Učinkovitost občin pri urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2007 smo revidirali tako, da smo si zastavili naslednje ključno vprašanje, na katero smo želeli v reviziji odgovoriti:

Ali so občine pri urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov ravnale učinkovito?

Oceno učinkovitosti ravnanja smo oblikovali na podlagi odgovorov na posamezna podvprašanja o načrtovanju aktivnosti za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, o pripravi tehnične dokumentacije za ureditev nedovoljenih odlagališča odpadkov, vključno z načinom naročanja storitev in izvajanjem nadzora nad izvedbo ter o zagotavljanju ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki, ozaveščanju prebivalstva in vzpostavljanju učinkovitega sistema preprečevanja nastajanja nedovoljenih odlagališč.

Pri iskanju odgovorov na vprašanja smo uporabili kvalitativne in kvantitativne metode ter tehnike. Pri tem smo uporabljali predvsem proučevanje pravnih podlag, zbiranje, pregled in presojo dokumentacije ter analizo pridobljenih podatkov in informacij o vsebini ter poteku dosedanjih aktivnosti.

Pregledali smo strateške dokumente varstva okolja: občinski program varstva okolja, poročilo o stanju okolja in drugo dokumentacijo, ki se nanaša na problematiko nedovoljenega odlaganja komunalnih odpadkov. Na podlagi standardnega vprašalnika smo opravili razgovore s predstavniki pristojnih organov: občinsko upravo in pristojnimi inšpekcijskimi službami ter s predstavniki izvajalca javne gospodarske službe o njihovi vlogi in sodelovanju pri načrtovanju in urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov in pri preprečevanju nedovoljenega odlaganja odpadkov.

Preučili smo obstoječe evidence nedovoljenih odlagališč odpadkov in s pristojnimi organi preverili načrtovanje finančnega in časovnega okvirja sanacij. Izvajanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov smo podrobneje ovrednotili na podlagi računov izvajalcev s spremno dokumentacijo in inšpekcijskih odločb. Na podlagi odgovorov na vprašanja in predložene dokumentacije o izvedenih delih smo ocenili, ali so bile za ureditvena dela sklenjene ustrezne pogodbe in vzpostavljen strokovni nadzor.

Preverili smo finančne ocene in dejanska izplačila ter dokazila o opravljenih storitvah. Dejansko porabljenih sredstev smo primerjali z načrtovanimi in ugotovili, v kolikšnem deležu so bila načrtovana sredstva uresničena in ali je bil dosežen pričakovani rezultat. V zvezi s preprečevanjem nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov in širitve obstoječih smo ugotavljali obseg storitev javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini, izvajanje preventivnih ukrepov in akcije ozaveščanja prebivalstva na področju ravnanja z odpadki.

Ker se revizija nanaša na obdobje od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2007, so tudi zneski pred 1. 1. 2007 prikazani v denarni enoti evro²³.

²³ Preračun je opravljen na podlagi Zakona o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06), po tečaju zamenjave 1 evro je 239,640 tolarja.

2. ZBIRNI PRIKAZ UČINKOVITOSTI RAVNANJ OBČIN

Ključna strateška dokumenta varovanja okolja na lokalni ravni sta občinski program varstva okolja in poročilo o stanju okolja. Program varstva okolja določa cilje in ukrepe varstva okolja, poročilo o stanju okolja pa navaja kazalce za opazovanje trendov v okolju. Priprava strateških dokumentov varstva okolja je na podlagi določb 38. in 106. člena ZVO-1 za mestne občine obvezna. Obe mestni občini sta pripravili poročili o stanju okolja in občinska programa varstva okolja. Programe varstva okolja so pripravile tudi tri od štirih nemestnih občin, na katere se nanaša revizija, ki k temu niso zavezane. Vse občine, vključno z občino Trebnje, ki edina ni pripravila občinskega programa varstva okolja, so v strateških dokumentih zaznale problematiko nedovoljenega odlaganja odpadkov. V občinskih programih Mestne občine Ljubljana in občin Domžale in Jesenice je posebej poudarjena tudi problematika gradbenih odpadkov²⁴, ki niso v pristojnosti lokalnih skupnosti, a predstavljajo velik del neustrezno odloženih odpadkov v vseh občinah, na katere se nanaša revizija.

Nobena od občin, na katere se nanaša revizija, ni pripravila ustreznega in popolnega popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki bi vseboval podatke o količini in sestavi odpadkov in bi omogočal oceno finančnih sredstev in časa, potrebnega za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov. Od občin, na katere se nanaša revizija, je le Mestna občina Ljubljana vzpostavila evidenco v geografskem informacijskem sistemu, ki omogoča modeliranje podatkov in primerjavo s stanjem v naravi. Slabost te evidence je, da so bila nedovoljena odlagališča odpadkov doslej evidentirana zgolj na območjih, ki so pomembna za oskrbo Ljubljane z vodo, in na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje.

ZVO-1 v 25. členu določa, da je za območja čezmerne obremenitve okolja, kamor sodijo tudi nedovoljena odlagališča odpadkov, treba pripraviti program sanacijskih ukrepov predpisane vsebine. Program mora med drugim navesti opis predvidenih ukrepov z oceno časovnega in finančnega okvira sanacije. Od šestih občin je ustrezen sanacijski program pripravila le Mestna občina Ljubljana, a še ta se nanaša zgolj na del nedovoljenih odlagališč odpadkov na vodovarstvenem območju Jarškega proda.

V tabeli 1 so prikazani podatki o načrtovanju sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov, in sicer o občinskih programih varstva okolja, popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov, številu evidentiranih odlagališč odpadkov in evidentirani količini neustrezno odloženih odpadkov v občinah, na katere se nanaša revizija.

²⁴ V 1. členu Pravilnika o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 3/03, 50/04, 62/04) so gradbeni odpadki opredeljeni kot odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta.

Tabela 1: Primerjalni podatki o aktivnostih občin pri načrtovanju sanacij neustrezno odloženih odpadkov

Občina	Občinski program varstva okolja obdobje/leto	Leto popisa nedovoljenih odlagališč	Število evidentiranih odlagališč	Evidentirani odpadki v kubičnih metrih
Mestna občina Ljubljana	2007–2013	2006* 2008**	1.500* 466**	220.000* 90.000**
Mestna občina Celje	2004–2009	2002	122	9.963
Domžale	1998	2005***	40***	19.866***
Jesenice	2003–2007	ne	ni podatka	ni podatka
Lendava	2003	2006	18	ni podatka
Trebnje	ne	ne	ni podatka	ni podatka

* Samo na vodovarstvenih območjih, vključno s površinami sosednjih občin, ki so pomembne za oskrbo Ljubljane z vodo.

** Krajinski park Ljubljansko barje (Mestna občina Ljubljana in šest sosednjih občin).

*** Na območju desetih naselij šolskega okoliša Preserje pri Radomljah.

Viri: dokumenti občin.

Občine, razen Mestne občine Ljubljana, za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov niso pripravile projektne dokumentacije, odstranitev neustrezno odloženih odpadkov pa večinoma ni potekala na podlagi inšpekcijskih odločb. Pristojne inšpekcijske službe v Mestni občini Ljubljana in Občini Domžale so, če je bil povzročitelj neznan, pred sanacijo izdale inšpekcijske odločbe, Mestna občina Ljubljana pa je bila edina, ki je za sanacije na območju Jarškega proda pripravila oceno odpadkov in zagotovila ustrezen tehnični projekt. V ostalih občinah inšpekcijske službe bodisi niso delovale ali ustreznih odločb pred izvedbo sanacij niso izdale, za ureditve pa tudi ni bila pripravljena tehnična dokumentacija.

V vseh občinah, na katere se nanaša revizija, so sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov izvedli lokalni izvajalci javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki, vendar v več primerih za storitve sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov občine z njimi niso sklenile pogodb. Občini Lendava in Trebnje za sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov nista sklenili pogodb, občini Trebnje in Jesenice pa stroškov sanacij tudi nista v celoti pokrili s sredstvi iz občinskih proračunov, pač pa se je del storitev financiral s sredstvi javne gospodarske službe ravnanja z odpadki.

Vse občine so v proračunih predvidele sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, vendar sta le občini Domžale in Jesenice večino načrtovanih sredstev tudi realizirali. Mestna občina Celje je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, porabila okrog desetino predvidenega zneska, kljub temu da bi proračunska sredstva glede na občinski program varstva okolja zadoščala za ureditev vseh evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov v občini. V tabeli 2 so prikazani podatki o načrtovanih sredstvih za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov in njihovi realizaciji v občinskih proračunih za leti 2006 in 2007, o številu opravljenih sanacij in o količini odstranjenih odpadkov.

Tabela 2: Primerjalni podatki občin o sredstvih za sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov, številu sanacij in količini odstranjenih odpadkov

Občina	Predvidena sredstva za sanacije v evrih	Realizacija predvidenih sredstev za sanacije v evrih	Število odstranitvev odpadkov oziroma saniranih odlagališč	Količina odstranjenih odpadkov v kubičnih metrih
Mestna občina Ljubljana	834.593	407.993	368	9.439
Mestna občina Celje	40.749	4.907	31	147
Domžale	17.146	16.469	48	422
Jesenice	19.191	18.164	15	ni podatka
Lendava	55.546	24.803	30	878
Trebnje	33.692	20.159	7	226

Viri: dokumenti občin.

Vse občine, na katere se nanaša revizija, so zagotovile pogoje za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki na celotnem območju in v predvidenem obsegu. V vseh občinah, na katere se nanaša revizija, potekajo programi ozaveščanja prebivalstva in prostovoljne akcije, razen v Občini Trebnje, kjer so bile izvedene le v nekaj krajevnih skupnostih. Občinske uprave in inšpekcijske službe Mestnih občin Ljubljana in Celje ter Občine Domžale imajo vzpostavljen sistem odzivanja na prijave in določene odgovornosti zato, da bi bilo mogoče takoj odstraniti sproti nastajajoča neustrezna odlagališča odpadkov, medtem ko na območju občin Jesenice in Trebnje v obdobju, na katerega se nanaša revizija, inšpekcijska služba ni delovala, medobčinska inšpekcija, zadolžena za območje Občine Lendava, pa je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, za odstranitev odpadkov izdajala zgolj ustne odredbe.

Povzetek ugotovitev revizije učinkovitosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v šestih občinah v letih 2006 in 2007 je prikazan v tabeli 3.

Tabela 3: Aktivnosti in dokumentacija občin na področju urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Zap. št.	Izvajanje aktivnosti	Mestna občina Ljubljana	Mestna občina Celje	Občina Domžale	Občina Jesenice	Občina Lendava	Občina Trebnje
1	Program varstva okolja	da	da	da	da***	da	ne
2	Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov	da*	da	da**	ne	ne	ne
3	Sanacijski program za urejanje odlagališč	da*	ne	ne	ne	ne	ne
4	Ustrezno določen časovni in finančni obseg sanacij	ne	ne	ne	ne	ne	ne
5	Občinski inšpektor za sanacije izdal ustrezne odločbe	da	ne	da	ne	ne	ne
6	Občina je za sanacijo pripravila izvedbene načrte	da*	ne	ne	ne	ne	ne
7	Občina je z izvajalcem sklenila pogodbo	da	da	da	da	ne	ne
8	Občina je uredila področje ravnanja z odpadki	da	da	da	da	da	da
9	Občina je izvajala programe ozaveščanja	da	da	da	da	da	ne
10	Občina je vzpostavila nadzorne službe	da	da	da	ne	da	ne

* Samo za območja, ki so pomembna za oskrbo Ljubljane z vodo.

** Samo za šolski okoliš Osnovne šole Preserje pri Radomljah.

*** Program varstva okolja ne obravnava nedovoljenega odlaganja komunalnih odpadkov.

Viri. dokumenti občin in ugotovitve revizije.

3. UGOTOVITVE

3.1 Mestna občina Ljubljana

3.1.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov

Na območju Mestne občine Ljubljana je po ugotovitvah, navedenih v Poročilu o stanju okolja²⁵, večje število nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki ogrožajo kakovost podzemne vode ter predstavljajo okoljsko in zdravstveno tveganje²⁶. Mestna občina Ljubljana je v letu 2007 sprejela Program varstva okolja za Mestno občino Ljubljano za obdobje od 2007 do 2013 (v nadaljevanju: program varstva okolja). V vezi z nedovoljenim odlaganjem odpadkov je v programu varstva okolja navedeno, da je bilo na vodovarstvenih območjih²⁷ ob zadnjem popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov²⁸ evidentiranih več kot tisoč petsto lokacij, na katerih je neustrezno odloženih okrog 220 tisoč kubičnih metrov odpadkov. Dve tretjini neustrezno odloženih odpadkov predstavljajo gradbeni odpadki, ki niso v pristojnosti lokalnih skupnosti, približno desetina pa jih izvira iz gospodinjstev. Zdravstveno tveganje za uporabnike ljubljanskega vodovoda predstavlja zlasti trinajst odstotkov neustrezno odloženih odpadkov, ki so razvrščeni v skupino nevarnih odpadkov²⁹.

V programu varstva okolja je določen strateški cilj 3: zagotavljanje dolgoročne oskrbe Ljubljane z naravno pitno vodo. Med devetimi sistemskimi ukrepi je predvidena izdelava sanacijskega programa za odpravo nedovoljenih odlagališč odpadkov na vodovarstvenih območjih I in IIA Jarški prod in izvedba sanacij. Zaenkrat sta bila pripravljena sanacijska programa z oceno odloženih odpadkov³⁰ in pilotni projekt sanacije širšega območja vodarne Jarški prod³¹.

Med operativnimi cilji programa varstva okolja, ki se nanašajo na ohranitev in izboljšanje kakovosti virov pitne vode, je opredeljena tudi ureditev nedovoljenih odlagališč po določenih prioritetah. Za nosilca

²⁵ Okolje v Mestni občini Ljubljana, Zavod za varstvo okolja, december 2004.

²⁶ Ocena zdravstvenega in okoljskega tveganja zaradi onesnaženosti podzemne vode, Inštitut Jožef Stefan, april 2003.

²⁷ Nekatere lokacije ležijo v sosednjih občinah, a so bile zaradi njihove potencialne nevarnosti vključene v študijo.

²⁸ Odlagališča odpadkov na vodovarstvenem območju, pomembnem za oskrbo Mestne občine Ljubljana s pitno vodo, Geografski inštitut Antona Melika, september 2006.

²⁹ Nevarni odpadek je v 3. členu ZVO-1 opredeljen kot odpadek, ki je zaradi določenih nevarnih sestavin ali lastnosti s predpisom uvrščen med nevarne odpadke.

³⁰ Načrt sanacije nelegalnih odlagališč odpadkov na območju Jarškega proda – MOL in ocena odloženih odpadkov ter vpliva na podtalnico, Geoinženiring, d. o. o., Ljubljana, 29. 10. 2007.

³¹ Sanacija nelegalnih odlagališč odpadkov, pilotni projekt; Geoinženiring, d. o. o., Ljubljana, 29. 11. 2007.

aktivnosti sta bila določena Oddelek za varstvo okolja mestne uprave in Inšpektorat Mestne občine Ljubljana.

Oddelek za varstvo okolja je na podlagi dosedanjih kartiranj vzpostavil geolocirano podatkovno bazo nedovoljenih odlagališč odpadkov. Geografski informacijski sistem vsebuje naslednje podatkovne plasti: lokacija, površina, prostornina in sestava odpadkov, oddaljenost od podtalnice, vozni in tlakovanih poti ipd. Prednost informacijskega sistema je, da omogoča modeliranje na podlagi orto foto posnetkov pa tudi primerjavo z razmerami v naravi. Glavna pomanjkljivost sistema je, da podatkovne baze niso za celotno površino občine, ampak so omejene na območja, ki so s stališča oskrbe z vodo najbolj izpostavljena tveganju.

Leta 2006 so bila nedovoljena odlagališča odpadkov sistematično popisana na vodovarstvenih območjih, leta 2008 pa tudi na območju Krajinskega parka Ljubljansko barje. V popisu je evidentiranih 466 nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki so v delu Mestne občine Ljubljana in v šestih sosednjih občinah³².

Osnovni podatki iz programskih dokumentov so razvidni iz tabele.

Tabela 4: Primerjalni podatki o aktivnostih občine pri načrtovanju sanacij neustrezno odloženih odpadkov

	Obdobje/leto	Število evidentiranih odlagališč	Evidentirani odpadki v kubičnih metrih
Občinski program varstva okolja	2007–2013	-	-
Popis nedovoljenih odlagališč	2006*	1.500*	220.000*
	2008**	466**	90.000**

* Samo na vodovarstvenih območjih, vključno s površinami sosednjih občin, ki so pomembne za oskrbo Ljubljane z vodo.

** Krajinski park Ljubljansko barje (Mestna občina Ljubljana in šest sosednjih občin).

Vir: evidence občine.

Tudi sanacijski program za ureditev odlagališč odpadkov je bil zaenkrat pripravljen le za območje vodarne Jarški prod. Tehnični projekt³³ na podlagi hidrogeoloških in geomehanskih razmer ter vzorčenja odpadkov vsebuje indikativni popis del, ki predvideva odvoz neustrezno odloženih odpadkov in premeščanje zemeljskih mas, postavitev opozorilnih tabel, uvedbo videonadzora in promocijske aktivnosti. Trajanje celotnega projekta, vključno s pripravljalnimi deli in izvedbo v osmih sektorjih, je predvideno v okviru dvanajstih mesecev. V tehničnem projektu so stroški, po cenah iz novembra 2007 ocenjeni v vrednosti 2.269.086 evrov. Del sredstev je Mestna občina Ljubljana že zagotovila v okviru proračunskega sklada³⁴, del sredstev pa se, zaradi velikih količin gradbenih odpadkov, ki niso v pristojnosti občine, in zaradi vodovarstvenega območja, pričakuje iz državnega proračuna.

³² Občine Brezovica, Borovnica, Dragomer, Škofljica, Ig, Vrhnika.

³³ Geoinženiring, d. o. o., Ljubljana: Načrt sanacije odlagališč nelegalnih odpadkov; 29. 11. 2007.

³⁴ Odlok o ustanovitvi Proračunskega sklada za odpravo posledic obremenitev okolja v Mestni občini Ljubljana, Uradni list RS, št. 34/07.

Pojasnilo Mestne občine Ljubljana

Mestna občina Ljubljana je s sanacijami začela na vodovarstvenih območjih, saj bi oporečna pitna voda lahko ogrozila zdravje prebivalstva. Jarški prod ima prioriteto, ker je s hidrološkega stališča najbolj ranljiv, zato je za to območje pripravljen sanacijski program. Ker se program nanaša na vse vrste odpadkov, tudi na gradbene, ki niso v pristojnosti Mestne občine Ljubljana, je bil zato, da se pridobi del sredstev iz državnega proračuna, poslan pristojnemu ministrstvu. Z Ministrstvom za okolje in prostor je bil sklenjen dogovor o sofinanciranju projekta sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov na območju Mestne občine Ljubljana, do realizacije katerega še ni prišlo, kar je edini razlog, da občina ni uspešna pri določitvi časovnega in finančnega obsega sanacij.

Na podlagi kriterijev, ki smo jih določili za preizkušanje učinkovitosti ravnanja, ocenjujemo, da je Mestna občina Ljubljana ustrezno načrtovala ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov. V strateških dokumentih varovanja okolja je zaznala in analizirala problem nedovoljenega odlaganja odpadkov, pripravila je sanacijski program nedovoljenih odlagališč odpadkov s predpisanimi elementi, vzpostavila je geolocirano evidenco nedovoljenih odlagališč odpadkov na območjih, pomembnih za oskrbo Ljubljane z vodo, in v občinskih proračunih zagotovila predvidena finančna sredstva za sanacijo območij iz sanacijskega programa.

Mestna občina Ljubljana je evidenco nedovoljenih odlagališč odpadkov zagotovila zgolj za vodovarstvena območja, sanacijski program s časovnim in finančnim okvirom pa za območje Jarškega proda. Delna pokritost občine je predvsem posledica tehnične zahtevnosti in prostorskih razsežnosti problematike neustreznega odlaganja odpadkov ter nejasnega statusa odlagališč, na katerih prevladujejo gradbeni odpadki, ki niso v pristojnosti lokalnih skupnosti.

3.1.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov

Mestna občina Ljubljana je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov izvajala na podlagi sanacijskega programa za območje Jarškega proda in na podlagi prijav oziroma ugotovitev pristojne inšpekcije. Za sanacije na vodovarstvenem območju je bila pripravljena projektna dokumentacija³⁵, vse ureditve, tudi tiste, ki so potekale na podlagi prijav, pa so bile opravljene na podlagi odločb mestne inšpekcijske službe.

Kadar so komunalni odpadki odloženi nepravilno, Odlok o javni službi zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov³⁶ v 14. členu določa, da jih mora na podlagi odločbe pristojnega inšpektorata prevzeti izvajalec javne gospodarske službe, javno podjetje Snaga, d. o. o., Ljubljana. Za sanacije so bile predhodno izdane ustrezne odločbe z navedbo lokacije in ocenjene količine ter sestave neustrezno odloženih odpadkov.

Mestna inšpekcija odločbe posreduje službi za gospodarjenje z odpadki Oddelka za javne gospodarske službe in promet, ki odstranitev, prevoz in odlaganje odpadkov naroči izvajalcu javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, javnemu podjetju Snaga, d. o. o., Ljubljana. Računi za opravljene storitve so izstavljeni na podlagi pogodb, ki jih je z javnim podjetjem sklenila Mestna občina Ljubljana v obdobju, na katerega se nanaša revizija.

³⁵ Geoinženiring, d. o. o., Ljubljana: Načrt sanacije odlagališč nelegalnih odpadkov; 29. 11. 2007.

³⁶ Uradni list RS, št. 102/04.

Plačila so bila v obdobju, na katerega se nanaša revizija, opravljena iz občinskega proračuna in iz proračunskega sklada za odpravo posledic obremenitev okolja. Sredstva proračunskega sklada so namenjena za stroške odstranjevanja in odvoza nevarnih odpadkov. V občinskem proračunu za leto 2006³⁷ je bilo za sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov načrtovanih 417.293 evrov, v občinskem proračunu za leto 2007³⁸ pa 417.300 evrov. Predvideno je bilo, da sanacije potekajo na območju celotne občine na podlagi odločb pristojnih inšpekcijskih služb. Sredstva so bila načrtovana ob predpostavki, da se opravi sanacija 250 manjših odlagališč in 40 večjih z odstranitvijo 25 tisoč kubičnih metrov neustrezno odloženih odpadkov.

V proračunski sklad je bilo v letu 2007 z veljavnim proračunom in rebalansom³⁹ nakazanih tri milijone evrov za okoljske sanacijske projekte. Sredstva so bila porabljena za odstranjevanje nevarnih odpadkov, predvsem salonitne kritine. Del, ki je bil predviden za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, je bil zaradi dolgotrajnosti postopkov načrtovane oddaje del prerazporejen. V tabeli 5 so prikazana načrtovana in realizirana sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov in delež realiziranih sredstev v odstotkih.

Tabela 5: Načrtovana in realizirana sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Ljubljana v letih 2006 in 2007

Leto	Opis postavke	Prvotno načrtovani znesek v evrih	Realizirani znesek v evrih	Delež realizacije v odstotkih
2006	Sanacije črnih odlagališč	417.293	138.910	33
2007	Sanacije črnih odlagališč	417.300	269.083	64
Skupaj		834.593	407.993	49

Vira: zaključna računa proračuna za leti 2006⁴⁰ in 2007⁴¹.

Po podatkih iz zaključnega računa proračuna za leti 2006 in 2007 in Poročila o ogledu terena po končanem interventnem čiščenju je bilo v letu 2006 na podlagi odločb mestne inšpekcije saniranih 18 večjih nedovoljenih odlagališč odpadkov⁴² in 166 manjših, v letu 2007 pa 22 večjih in 162 manjših nedovoljenih odlagališč odpadkov. Skupno je bilo odstranjenih 9.439 kubičnih metrov neustrezno odloženih odpadkov, za kar je bilo porabljeno 407.993 evrov oziroma 49 odstotkov načrtovanih sredstev.

Ocenjujemo, da je Mestna občina Ljubljana ustrezno uredila pravne in strokovne podlage za izvedbo sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov. Pripravljena je bila tehnična dokumentacija oziroma pilotni projekt za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov na področju Jarškega proda, pred odlaganjem odpadkov je bila izdelana ocena odpadkov, mestni inšpektorat je za vsako odstranitev odpadkov izdal ustrezno odločbo z navedbo lokacije, indikativne količine in sestave odpadkov. Za sanacijska dela je Mestna občina Ljubljana z izvajalcem javne gospodarske službe ravnanja z odpadki sklenila pogodbe, ki

³⁷ Odlok o proračunu Mestne občine Ljubljana za leto 2006, Uradni list RS, št. 34/06.

³⁸ Odlok o proračunu Mestne občine Ljubljana za leto 2007, Uradni list RS, št. 29/07.

³⁹ Odlok o rebalansu proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2007, Uradni list RS, št. 92/07.

⁴⁰ Odlok o zaključnem računu proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2006, Uradni list RS, št. 8/08.

⁴¹ Odlok o zaključnem računu proračuna Mestne občine Ljubljana za leto 2007, Uradni list RS, št. 120/08.

⁴² Velikostna meja znaša 30 kubičnih metrov.

obsegajo tudi sanacijska dela, pristojni oddelki mestne uprave in mestna inšpekcija pa so nad opravljenimi deli izvajali nadzor.

3.1.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Za ureditev javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki je Mestna občina Ljubljana sprejela operativni program gospodarjenja z odpadki⁴³ in Odlok o javni službi zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov. S tem je občina vzpostavila pogoje za organizacijo in izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki. Odvoz komunalnih odpadkov je zagotovljen vsem gospodinjstvom, organiziran je tudi prevzem kosovnih in nevarnih odpadkov. Izvajalec javne gospodarske službe mora voditi ustrezne evidence o zbiranju, predelavi in odstranjevanju odpadkov. Na odlagališču nenevarnih odpadkov na Barju deluje zbirni center, ki prebivalcem omogoča brezplačno oddajo kosovnih odpadkov, ločenih in nevarnih frakcij⁴⁴. Z operativnim programom je predvideno, da bosta v Ljubljani odprta še dva zbirna centra. Prostorska dokumentacija za obe lokaciji je v pripravi.

Mestna občina Ljubljana na področju neustreznega odlaganja odpadkov vodi aktivno politiko takojšnjega odstranjevanja neustrezno odloženih komunalnih odpadkov. Vzpostavljen ima sistem obveščanja, za to ima določene organe ter odgovornosti za ukrepanje ob prijavah nedovoljenih odlagališč. Tudi za gradbene odpadke, ki niso v pristojnosti občine, se ugotovitve posredujejo pristojnemu inšpektoratu⁴⁵, vendar problem odlaganja gradbenih odpadkov v Ljubljani ostaja nerešen.

Mestna občina Ljubljana skrbi tudi za ozaveščanje prebivalstva na področju ravnanja z odpadki. V obdobju, na katerega se nanaša revizija, je bila ciljna skupina promocijskih akcij mladina, ki ima velik posredni vpliv na celotno populacijo. Na področju celotne občine je potekala akcija izobraževanja in motiviranja predšolske in šolske mladine na temo ravnanja z odpadki. V vrtcih so bile organizirane glasbeno-lutkovne igrice, za osnovne šole pa je bil pripravljen promocijski material na zgoščenkah. Občina aktivno spodbuja tudi prostovoljne akcije v okviru spomladanskega čiščenja okolja. Za projekt 'Čista in zelena Ljubljana' je bilo leta 2006 zagotovljenih dvanajst tisoč plastičnih vrečk, šest tisoč šesto parov rokavic, organizirana je bila tudi dežurna služba izvajalca javne gospodarske službe. V okviru projekta je bilo odstranjenih okrog šest tisoč kubičnih metrov odpadkov.

Mestna občina Ljubljana je pri preprečevanju nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov vzpostavila ustrezne pogoje za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki na celotnem območju mestne občine. Občinska uprava in inšpekcijske službe imajo vzpostavljen sistem odzivanja na prijave in odgovornosti zato, da bi se neustrezno odloženi komunalni odpadki lahko takoj odstranili. Na celotnem območju občine poteka tudi več programov ozaveščanja prebivalstva.

⁴³ Oddelek za Gospodarske javne službe in promet, služba za gospodarjenje z odpadki, januar 2001.

⁴⁴ Odredba o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list RS, št. 21/01) v 2. in 3. točki 3. člena opredeljuje ločene frakcije kot ločeno zbrane frakcije, ki niso nevarni odpadki, in nevarne frakcije kot ločeno zbrane frakcije, ki imajo eno ali več nevarnih lastnosti iz predpisa, ki ureja ravnanje z odpadki.

⁴⁵ Za kršitve v zvezi z odpadki, ki izvirajo iz gradbeništva, je na podlagi 26. člena Pravilnika o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor.

3.1.4 Povzetek odgovorov na vprašanja

Povzetek ugotovitev revizije učinkovitosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Ljubljana v letih 2006 in 2007 je prikazan v tabeli 6.

Tabela 6: Aktivnosti in dokumentacija občine na področju urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Zap. št.	Izvajanje aktivnosti	Odgovor
1	Program varstva okolja	da
2	Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov	da*
3	Sanacijski program za urejanje odlagališč	da*
4	Ustrezno določen časovni in finančni obseg sanacij	ne
5	Občinski inšpektor za sanacije izdal ustrezne odločbe	da
6	Občina je za sanacijo pripravila izvedbene načrte	da*
7	Občina je z izvajalcem sklenila pogodbo	da
8	Občina je uredila področje ravnanja z odpadki	da
9	Občina je izvajala programe ozaveščanja	da
10	Občina je vzpostavila nadzorne službe	da

* Samo za območja, ki so pomembna za oskrbo Ljubljane z vodo.

Viri: dokumenti občine in ugotovitve revizije.

3.2 Mestna občina Celje

3.2.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov

Mestna občina Celje je leta 2004 na podlagi poročila o stanju okolja⁴⁶ pripravila občinski program varstva okolja za obdobje do leta 2009⁴⁷. V programu je bilo na področju odpadkov določenih pet operativnih ciljev. Poleg dograditve regionalnega centra za ravnanje z odpadki s pripadajočo infrastrukturo v Bukovžlaku si je občina za cilj zadala tudi ozaveščanje prebivalstva, vzpostavitev nadzora nad evidentiranimi nedovoljenimi odlagališči odpadkov in preprečevanje nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov.

S prvim popisom nedovoljenih odlagališč odpadkov⁴⁸ leta 1993 je bilo na območju Mestne občine Celje evidentiranih 140 nedovoljenih odlagališč odpadkov. Popis je bil leta 2002 ponovljen in v noveliranem

⁴⁶ Končno poročilo o stanju okolja v Mestni občini Celje, maj 2003 – ERICo, Velenje.

⁴⁷ Program varstva okolja za Mestno občino Celje po načelih Lokalne Agende 21, april 2004 – ERICo, Velenje.

⁴⁸ Divja odlagališča odpadkov v osrednjem delu občine Celje, 1993 – Oikos, d. o. o., Domžale in Inštitut za geografijo, Ljubljana.

seznamu nedovoljenih odlagališč odpadkov⁴⁹ je bilo evidentiranih 122 lokacij s približno 10 tisoč kubičnimi metri neustrezno odloženih odpadkov. Mestna občina Celje je v akcijskem programu varstva okolja ocenila obseg potrebnih sredstev za sanacijo nedovoljenih odlagališč na 42.200 evrov, rok izvedbe pa je bil določen za leto 2004.

Osnovni podatki iz programskih dokumentov so razvidni iz tabele.

Tabela 7: Primerjalni podatki o aktivnostih občine pri načrtovanju sanacij neustrezno odloženih odpadkov

	Obdobje/leto	Število evidentiranih odlagališč	Evidentirani odpadki v kubičnih metrih
Občinski program varstva okolja	2004–2009	-	-
Popis nedovoljenih odlagališč	2002	122	9.963

Vir: evidence občine.

Mestna občina Celje je ustrezno načrtovala ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov, saj je pripravila strateške dokumente varstva okolja, evidentirala problematiko nedovoljenega odlaganja odpadkov in določila cilje v zvezi s sanacijo odlagališč. Kljub dejstvu, da cilji iz akcijskega programa varstva okolja v predvidenem roku niso bili doseženi, Mestna občina Celje ni analizirala vzrokov in tudi ni pripravila ustreznega sanacijskega programa, s katerim bi ponovno ovrednotila finančni in časovni okvir ureditev evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov.

3.2.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina je za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki sprejela Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Mestni občini Celje⁵⁰, ki v 3. členu določa, da je za odstranitev neustrezno odloženih odpadkov na zasebnih zemljiščih odgovoren lastnik zemljišča ali nepremičnine. Odstranitev nepravilno odloženih odpadkov z javnih površin, če je povzročitelj znan, a ne odstrani odpadkov, ali če je povzročitelj neznan, opravi na podlagi 22. člena Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Mestni občini Celje izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki na podlagi odredbe pristojnega inšpektorja.

Mestna občina Celje je sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov načrtovala na proračunski postavki javna snaga. V tabeli 8 so prikazana načrtovana in realizirana sredstva, namenjena sanaciji nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Celje v letih 2006⁵¹ in 2007⁵² in delež realizacije.

⁴⁹ Novelacija katastra divjih odlagališč v Mestni občini Celje, 2002 – Združenje Slovensko ekološko gibanje, Ljubljana in Celjsko ekološko društvo, Celje.

⁵⁰ Uradni list RS, št. 67/99.

⁵¹ Odlok o proračunu Mestne občine Celje za leto 2005 ter Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu Mestne občine Celje za leto 2006, Uradni list RS, št. 66/05.

⁵² Odlok o proračunu Mestne občine Celje za leto 2007, Uradni list RS, št. 12/07.

Tabela 8: Načrtovana in realizirana sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Celje v letih 2006 in 2007

Leto	Opis postavke*	Načrtovani znesek v evrih	Realizirani znesek v evrih	Delež realizacije v odstotkih
2006	Črna odlagališča	22.638	929	4
2007	Črna odlagališča	18.111	3.978	22
Skupaj		40.749	4.907	12

* Brez odvoza kosovnih odpadkov.

Vir: zaključna računa proračuna za leti 2006⁵³ in 2007⁵⁴.

V obdobju, na katerega se nanaša revizija, je Mestna občina Celje za sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov načrtovala 40.749 evrov, torej v znesku, ki je bil predviden za sanacije evidentiranih lokacij nedovoljenih odlagališč odpadkov v akcijskem programu varstva okolja iz leta 2004. V letu 2006 je bilo s proračunskimi sredstvi Mestne občine Celje urejenih sedem odlagališč odpadkov, s katerih je bilo odstranjenih okrog 53 kubičnih metrov odpadkov⁵⁵, v letu 2007 pa s 24 odlagališč 94 kubičnih metrov odpadkov. Skupna poraba predvidenih proračunskih sredstev, namenjenih sanacijam nedovoljenih odlagališč odpadkov, je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, dosegla 4.907 evrov oziroma 12 odstotkov načrtovanih sredstev.

Pojasnilo Mestne občine Celje

Do manjše realizacije je prišlo zaradi dejansko manjšega števila na novo odkritih nedovoljenih odlagališč odpadkov in s tem povezanega čiščenja teh odlagališč.

Mestna občina Celje v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni sanirala nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki so bila evidentirana s popisom iz leta 2002, pač pa so bile predmet sanacij zgolj lokacije, določene na podlagi ugotovitev občinske inšpekcijske službe. Za ureditev nedovoljenih odlagališč ni bila pripravljena tehnična dokumentacija, pred odvozom odpadkov na odlagališče ni bila izdelana ocena odpadkov, pristojni inšpektor pa za odstranitev neustrezno odloženih odpadkov ni izdajal odločb, kot določata 22. in 31. člen Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Mestni občini Celje.

Pojasnilo Mestne občine Celje

Odstranitev odpadkov je v letu 2007 odredil medobčinski inšpektorat ob predhodnem soglasju Oddelka za okolje in prostor ter komunalno. Pri izvedbi sanacije nedovoljenega odlagališča je bil prisoten občinski inšpektor ali mestni redar.

Ukrepi Mestne občine Celje

Mestna občina Celje je v letu 2009 pripravila Navodilo za ukrepanje v primerih evidentiranja nedovoljenih odlagališč komunalnih odpadkov na zemljiščih v lasti Mestne občine Celje, v katerem je opredelila postopke pri evidentiranju in ureditvi nedovoljenih odlagališč odpadkov in uredila postopek izdajanja odločb pristojnega inšpektorja za odstranitev neustrezno odloženih odpadkov.

⁵³ Odlok o potrditvi zaključnega računa proračuna Mestne občine Celje za leto 2006, Uradni list RS, št. 31/07.

⁵⁴ Odlok o potrditvi zaključnega računa proračuna Mestne občine Celje za leto 2007, Uradni list RS, št. 43/08.

⁵⁵ Okvirni izračun temelji na predpostavki, da tona odpadkov zavzema 5,88 kubičnega metra prostornine.

Sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, opravljalo javno podjetje Javne naprave, d. o. o., Celje⁵⁶, izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki. Mestna občina Celje je z družbo Javne naprave, d. o. o., Celje v obdobju, na katerega se nanaša revizija, sklenila letni pogodbi za čiščenje javnih površin in odvoz kosovnih odpadkov, ki med predvidenimi deli navajata tudi čiščenje nedovoljenih odlagališč odpadkov. Občina je nadzor nad izvajanjem storitev vzpostavila tako, da sta sanacijska dela nadzirali pristojna služba občinske uprave in mestni inšpektorat.

Mestna občina Celje je sicer sklenila letni pogodbi za saniranje nedovoljenih odlagališč odpadkov, vendar pred izvedbo sanacij ni zagotovila pogojev za izdajo ustrezne inšpekcijske odločbe z navedbo lokacije odpadkov, njihove okvirne količine in sestave, kot je opredeljeno v 22. in 31. členu Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Mestni občini Celje. Mestna občina Celje pri izvedbi sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov ni sanirala lokacij iz evidence nedovoljenih odlagališč odpadkov, pač pa je brez ustrezne inšpekcijske odločbe sanirala samo sproti nastajajoča nedovoljena odlagališča odpadkov. Skupna količina odpadkov na evidentiranih nedovoljenih odlagališčih je bila ocenjena na 10 tisoč kubičnih metrov, medtem ko je bilo v obdobju, na katerega se nanaša revizija, skupaj odstranjenih 147 kubičnih metrov neustrezno odloženih odpadkov, za kar je bilo porabljeno 4.907 evrov oziroma 12 odstotkov načrtovanih sredstev.

3.2.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Mestna občina Celje je za opravljanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki sprejela Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Mestni občini Celje, s katerim je vzpostavila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki na celotnem območju občine. Odvoz odpadkov je zagotovljen za vsa gospodinjstva, organiziran je tudi prevzem kosovnih in nevarnih odpadkov. V regionalnem centru za ravnanje z odpadki v Bukovžlaku deluje zbirni center, ki prebivalcem omogoča brezplačno oddajo kosovnih odpadkov, ločenih in nevarnih frakcij. Izvajalec javne gospodarske službe je zavezan k vodenju ustreznih evidenc o zbiranju, predelavi in odstranjevanju odpadkov.

Mestna občina Celje vodi aktivno politiko na področju ozaveščanja, informiranja in izobraževanja o varstvu okolja, s posebnim poudarkom na ravnanju z odpadki. V okviru občinskega programa za odgovorno ravnanje z okoljem se izvajajo večletne aktivnosti, kot na primer program z okoljskimi vsebinami na lokalni televiziji, podeljevanje *eko točke*, urejanje okolja v okviru akcije 'Naj mesto cveti'. Mestna občina Celje je v letu 2008 uvedla tudi brezplačni zeleni telefon in vzpostavila okoljski spletni portal, v okviru preventivnih akcij pa vsako leto na celotnem območju občine poteka spomladanska akcija urejanja okolja.

Mestna občina Celje je pri preprečevanju nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov ravnala ustrezno. Zagotovila je pogoje za primeren obseg storitev ravnanja s komunalnimi odpadki. Občina sodeluje s krajevnimi skupnostmi in vodi politiko takojšnjega odstranjevanja neustrezno odloženih odpadkov, aktivna je tudi na področju ozaveščanja, informiranja in izobraževanja o varstvu okolja.

⁵⁶ Javno podjetje Javne naprave, d. o. o., Celje se je v letu 2008 preimenovalo v Simbio, družba za ravnanje z odpadki, d. o. o.

3.2.4 Povzetek odgovorov na vprašanja

Povzetek ugotovitev revizije učinkovitosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Celje v letih 2006 in 2007 je prikazan v tabeli 9.

Tabela 9: Aktivnosti in dokumentacija občine na področju urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Zap. št.	Izvajanje aktivnosti	Odgovor
1	Program varstva okolja	da
2	Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov	da
3	Sanacijski program za urejanje odlagališč	ne
4	Ustrezno določen časovni in finančni obseg sanacij	ne
5	Občinski inšpektor za sanacije izdal ustrezne odločbe	ne
6	Občina je za sanacijo pripravila izvedbene načrte	ne
7	Občina je z izvajalcem sklenila pogodbo	da
8	Občina je uredila področje ravnanja z odpadki	da
9	Občina je izvajala programe ozaveščanja	da
10	Občina je vzpostavila nadzorne službe	da

Viri: dokumenti občine in ugotovitve revizije.

3.3 Občina Domžale

3.3.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov

Prvi popis nedovoljenih odlagališč odpadkov v Občini Domžale je bil izdelan leta 1993, prva Strategija varstva okolja⁵⁷ pa je bila sprejeta⁵⁸ pet let kasneje. V poročilu o popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov je bilo leta 1995 evidentiranih 63 lokacij, na katerih je bilo skupaj neustrezno odloženih 15.035 kubičnih metrov odpadkov. Pokazalo se je, da je sedeminosemdeset odstotkov neustrezno odloženih odpadkov izviralo iz gradbeništva in le malo manj kot šest odstotkov iz gospodinjstev. Na podlagi popisa nedovoljenih odlagališč je bil pripravljen program sanacije⁵⁹ s časovnim in finančnim okvirom predvidenih del.

Pojasnilo Občine Domžale

V ZVO-1 ni opredeljena razmejitev med manjšimi in večjimi nedovoljenimi odlagališči odpadkov, zato mora občina sama določiti, kdaj je smiselno pripraviti sanacijski program za odstranitev nedovoljenih odlagališč odpadkov.

⁵⁷ Strategija varstva okolja v Občini Domžale, september 1995 – Oikos, d. o. o., Domžale.

⁵⁸ Odločitev občinskega sveta z dne 26. 3. 1998.

⁵⁹ Program sanacije neurejenih odlagališč odpadkov, oktober 1995 - Oikos, d. o. o., Domžale.

Leta 2002 je bilo za občino Domžale pripravljeno Poročilo o stanju okolja⁶⁰, v katerem so bili ovrednoteni trije evropski indikatorji⁶¹: dostopnost javnih odprtih površin, obremenjenost s hrupom in trajnostna raba zemljišč. Poročilo v zvezi z odpadki navaja, da je bilo s popisom in sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov leta 1995 stanje precej izboljšano, kot problematično pa poudarja področje gradbenih odpadkov.

Najnovejši popis nedovoljenih odlagališč odpadkov so leta 2005 pripravili učenci Osnovne šole Preserje pri Radomljah. S popisom⁶² nedovoljenih odlagališč odpadkov v šolskem okolišu, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za okolje in prostor, je bilo na območju desetih naselij zabeleženih 40 nedovoljenih odlagališč odpadkov. Količina neustrezno odloženih odpadkov je ocenjena na 19.866 kubičnih metrov, večina pa jih izvira iz gradbeništva.

Osnovni podatki iz programskih dokumentov so razvidni iz tabele 10.

Tabela 10: Primerjalni podatki o aktivnostih občine pri načrtovanju sanacij neustrezno odloženih odpadkov

	Obdobje/leto	Število evidentiranih odlagališč	Evidentirani odpadki v kubičnih metrih
Občinski program varstva okolja	1998	-	-
Popis nedovoljenih odlagališč*	2005	40	19.866

* Samo za šolski okoliš Osnovne šole Preserje pri Radomljah.

Vir: evidence občine.

Občina Domžale ni ustrezno načrtovala sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov. V strateških dokumentih varovanja okolja je občina zaznala in analizirala problem nedovoljenega odlaganja odpadkov. Vendar kljub temu, da je bilo leta 2005 v delu občine evidentiranih 40 lokacij z 19.866 kubičnimi metri neustrezno odloženih odpadkov, za celotno območje občine ni bil izdelan popis nedovoljenih odlagališč odpadkov ter pripravljen program sanacijskih ukrepov, v katerem bi bila ocenjena potrebna finančna sredstva in časovni okvir sanacij.

3.3.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov

Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Domžale⁶³ v 49. členu določa, da, če povzročitelja neustreznega odlaganja odpadkov ni mogoče odkriti, po odredbi občinskega inšpektorja odpadke odstrani izvajalec javne gospodarske službe na stroške občine. Če se povzročitelj ugotovi kasneje, ima občina pravico in dolžnost stroške odstranitve nepravilno odloženih odpadkov izterjati od povzročitelja.

⁶⁰ Poročilo o stanju okolja v občini Domžale, 2002 – Oikos, Svetovanje za razvoj, d. o. o., Domžale.

⁶¹ European Common Indicators, Sustainable Cities Campaign, Hannover, februar 2000.

⁶² Divja odlagališča odpadkov v šolskem okolišu, 2005, Osnovna šola Preserje pri Radomljah: mentorica Sonja Škarja.

⁶³ Uradni vestnik Občine Domžale, št. 5/02.

Občina Domžale je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, odstranjevanje neustrezno odloženih odpadkov naročala na podlagi odločb občinskega inšpektorja, ki jih je izdal v skladu z Odlok o občinski inšpekciji, komunalnem nadzoru in občinskem redarstvu v Občini Domžale⁶⁴. V letu 2006 je bilo izdanih 30 odločb, za odstranitev 311 kubičnih metrov odpadkov, v letu 2007 pa 18 odločb za odstranitev 111 kubičnih metrov neustrezno odloženih odpadkov. Izdanih je bilo tudi šest odločb, ki so se nanašale na znanega povzročitelja. Vse odločbe vsebujejo navedbo kraja, kjer so bili odpadki odloženi, in njihovo sestavo, ne navajajo pa ocene okvirne količine odpadkov.

Sredstva za sanacijo so bila načrtovana v proračunih Občine Domžale za leti 2006⁶⁵ in 2007⁶⁶ na proračunski postavki⁶⁷, ki je bila namenjena odvozu opuščenih vozil in odstranjevanju neustrezno odloženih odpadkov. V tabeli 11 so prikazana načrtovana in porabljena sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija.

Tabela 11: Načrtovana in porabljena sredstva ter delež realizacije s postavke – sanacija okoljskih bremen

Leto	Opis postavke	Načrtovani znesek v evrih	Realizirani znesek v evrih	Delež realizacije v odstotkih
2006	Drugi operativni odhodki	8.346	8.329	100
2007	Drugi operativni odhodki	8.800	8.140	93
Skupaj		17.146	16.469	96

Vira: zaključna računa proračuna Občine Domžale za leti 2006⁶⁸ in 2007⁶⁹.

Sredstva so bila načrtovana in porabljena za sprotno odstranjevanje neustrezno odloženih odpadkov, ne pa tudi za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki so bila evidentirana v popisu iz leta 2005.

Pojasnilo Občine Domžale

V preteklosti so bila sanirana nedovoljena odlagališča komunalnih odpadkov, medtem ko je bilo o drugih vrstah odpadkov obveščeno Ministrstvo za okolje in prostor. Ob odkritju nepravilno odloženih komunalnih odpadkov izven urejenih odlagališč, se takšni odpadki tudi odstranijo.

Občina Domžale je z javnim komunalnim podjetjem Prodnik, d. o. o., Domžale sklenila Pogodbo o odstranitvi in deponiranju neurejeno odloženih komunalnih odpadkov, ki je bila z aneksom podaljšana do konca obdobja, na katerega se nanaša revizija. Za zapuščena motorna vozila je bila sklenjena posebna pogodba. Sredstva iz občinskega proračuna so bila izplačana na podlagi inšpekcijskih odločb in obeh pogodb.

⁶⁴ Uradni vestnik Občine Domžale, št. 11/00.

⁶⁵ Uradni Vestnik Občine Domžale, št. 03/06.

⁶⁶ Uradni Vestnik Občine Domžale, št. 5/07.

⁶⁷ Postavki 5301 in 152101 – Sanacija okoljskih bremen, konto 4029 – Drugi operativni odhodki.

⁶⁸ Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Domžale za leto 2006, Uradni Vestnik, št. 10/07.

⁶⁹ Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Domžale za leto 2007, Uradni Vestnik, št. 08/08.

Storitve odstranjevanja in odlaganja odpadkov je odredil občinski inšpektorat, obračunane pa so bile na podlagi popisa del, ki ga je pripravil pogodbeni izvajalec. Nadzor nad izvršenimi deli so izvajali pristojni občinski inšpektor, komunalni nadzorniki ter občinski oddelek za gospodarske javne službe.

Ravnanje Občine Domžale pri izvedbi sanacij evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov ocenjujemo v delu, ki se nanaša na načrtovanje sredstev, namenjenih sproti nastajajočim odlagališčem, kot primerno. Za sanacijska dela sta bili sklenjeni pogodbi, odstranitev neustrezno odloženih odpadkov pa je potekala na podlagi inšpekcijskih odločb. Občina Domžale ni uredila evidentiranih lokacij nedovoljenih odlagališč odpadkov in nima pripravljene ustrezne tehnične dokumentacije za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov. Skupna količina neustrezno odloženih odpadkov na evidentiranih nedovoljenih odlagališčih šolskega okoliša Preserje pri Radomljah je bila ocenjena na 19.866 kubičnih metrov, medtem ko je bilo v letih 2006 in 2007 z novonastalih odlagališč odstranjenih 422 kubičnih metrov neustrezno odloženih odpadkov.

3.3.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Za opravljanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki je bil leta 2002 sprejet Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Domžale. Z njim so bili vzpostavljeni pogoji za organizacijo in izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki. Odvoz odpadkov je zagotovljen za vsa gospodinjstva v občini, organiziran je tudi prevzem kosovnih in nevarnih odpadkov. Izvajalec javne gospodarske službe mora voditi ustrezne evidence o zbiranju, predelavi in odstranjevanju odpadkov. Na odlagališču nenevarnih odpadkov Dob deluje zbirni center, ki prebivalcem omogoča brezplačno oddajo kosovnih odpadkov, ločenih in nevarnih frakcij.

Občina Domžale vodi aktivno politiko preprečevanja neustreznega ravnanja z odpadki. Vse prijave nepravilno odloženih komunalnih odpadkov preveri komunalno nadzorstvo, nepravilno odložene komunalne odpadke pa odstrani izvajalec javne gospodarske službe na podlagi inšpekcijskih odločb. Če gre za nedovoljeno odlaganje gradbenih odpadkov, se ugotovitve dosledno posredujejo pristojnemu inšpektoratu⁷⁰. Na mestih pogostejših kršitev so bile postavljene opozorilne table, ki opozarjajo na skrbno ravnanje s komunalnimi odpadki, v gozdnem prostoru pa je bil, v soglasju z lastniki zemljišč, fizično onemogočen dostop do obcestnih zemljišč. Občina redno vzdržuje tudi javne površine in obvodne površine ob Kamniški Bistrici.

Občina Domžale vodi večletni program ozaveščanja prebivalstva na področju ravnanja z odpadki. Vsakoletne akcije 'Čista in zelena Občina Domžale', ki v aprilu in maju potekajo na območju celotne občine, se je v letu 2006 udeležilo 1100, v letu 2007 pa 1250 udeležencev, ki so skupaj zbrali 934 kubičnih metrov nepravilno odloženih odpadkov. Občina podpira tudi delovanje organizacij civilne družbe s področja varstva okolja in financira druge programe ozaveščanja prebivalstva.

Občina Domžale je zagotovila pogoje za ustrezen obseg storitev ravnanja s komunalnimi odpadki, prek občinskih služb in inšpekcije je vzpostavila sistem takojšnjega odzivanja na neustrezno ravnanje z odpadki, aktivno spodbuja preventivno delovanje organizacij civilne družbe in z akcijo 'Čista in zelena Občina Domžale' skrbi za ozaveščanje prebivalstva na področju ravnanja z odpadki.

⁷⁰ Za kršitve v zvezi z gradbenimi odpadki je na podlagi 26. člena Pravilnika o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih, pristojen Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor.

3.3.4 Povzetek odgovorov na vprašanja

Povzetek ugotovitev revizije učinkovitosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Občini Domžale v letih 2006 in 2007 je prikazan v tabeli 12.

Tabela 12: Aktivnosti in dokumentacija občine na področju urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Zap. št.	Izvajanje aktivnosti	Odgovor
1	Program varstva okolja	da
2	Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov	da*
3	Sanacijski program za urejanje odlagališč	ne
4	Ustrezno določen časovni in finančni obseg sanacij	ne
5	Občinski inšpektor za sanacije izdal ustrezne odločbe	da
6	Občina je za sanacijo pripravila izvedbene načrte	ne
7	Občina je z izvajalcem sklenila pogodbo	da
8	Občina je uredila področje ravnanja z odpadki	da
9	Občina je izvajala programe ozaveščanja	da
10	Občina je vzpostavila nadzorne službe	da

* Samo za šolski okoliš Osnovne šole Preserje pri Radomljah.

Viri: dokumenti občine in ugotovitve revizije.

3.4 Občina Jesenice

3.4.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina Jesenice je v letu 2002 sprejela Občinski program varstva okolja za obdobje 2003 do 2007 (v nadaljevanju: program), ki vsebuje ocene stanja okolja po posameznih področjih, prioritete in cilje ter strategijo varovanja okolja do leta 2020.

Program v poglavju "Odpadki" obravnava sanacijo opuščenega dela odlagališča komunalnih odpadkov Mala Mežaklja in področje gradbenih odpadkov. V programu je zapisano, da se gradbeni odpadki v občini ne zbirajo in ne predelujejo, na odlagališču nenevarnih odpadkov pa jih ne sprejemajo. Do leta 2007 so bile z akcijskimi programi varstva okolja na področju komunalnih odpadkov predvidene naslednje aktivnosti: dokončanje postavitve ekoloških otokov za zbiranje ločenih frakcij, gradnja zbirnega centra in kompostarne.

Občina Jesenice ni pripravila popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov z oceno količin in sestave neustrezno odloženih odpadkov, in tudi ne programa sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov z oceno potrebnih sanacijskih del ter finančnim in časovnim okvirom ureditev⁷¹.

Ukrepi Občine Jesenice

Občina Jesenice je v avgustu 2009 vzpostavila računalniško aplikacijo za popis nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki omogoča vnos lokacije, ocenjene količine ter sestave odpadkov.

Osnovni podatki iz programskih dokumentov so razvidni iz tabele.

Tabela 13: Primerjalni podatki o aktivnostih občine pri načrtovanju sanacij neustrezno odloženih odpadkov

	Obdobje/leto	Število evidentiranih odlagališč	Evidentirani odpadki v kubičnih metrih
Občinski program varstva okolja	2003–2007	-	-
Popis nedovoljenih odlagališč	ne	-	-

Vir: evidence občine.

Občina Jesenice v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni ustrezno načrtovala ukrepov za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov. V občinskem programu varstva okolja je poudarjena zgolj problematika nedovoljenega odlaganja gradbenih odpadkov, ki niso v pristojnosti lokalne skupnosti, medtem ko nedovoljeno odlaganje komunalnih odpadkov v občinskem programu varstva okolja ni obravnavano. Občina Jesenice ni pripravila popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, in tudi ne sanacijskega programa, s katerim bi ovrednotila finančni in časovni okvir sanacijskih ukrepov.

3.4.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina Jesenice je sprejela Odlok o gospodarskih javnih službah⁷², ki ne ureja postopka odstranjevanja neustrezno odloženih odpadkov, določa pa, da se javne storitve, pri katerih ni mogoče ugotoviti uporabnika, financirajo iz občinskega proračuna.

Z Odlokom o proračunu Občine Jesenice za leto 2006⁷³ so bila sredstva za urejanje nedovoljenih odlagališč odpadkov⁷⁴ določena v vrednosti 10.432 evrov. Občina jih je realizirala v skupnem znesku 10.366 evrov, namenila pa jih je predvsem za financiranje prostovoljne akcije 'Pomladansko urejanje

⁷¹ Med izvajanjem revizije je občina skupaj z izvajalcem javne gospodarske službe ravnanja z odpadki pripravila manuskriptno karto s 15 lokacijami nedovoljenih odlagališč, ki pa ne vsebujejo ocene količin in sestave odpadkov.

⁷² Uradni list RS, št. 33/95, 20/98, 63/99, 111/07.

⁷³ Uradni list RS, št. 108/05; Odlok o rebalansu proračuna Občine Jesenice za leto 2006, Uradni list RS, št. 39/06, 84/06.

⁷⁴ Zmanjševanje onesnaževanja, kontrola in nadzor, št. 1502, konto 8160.

okolja'. V proračunu za leto 2007⁷⁵ je bilo za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov namenjenih 6.259 evrov, v rebalansu⁷⁶ pa 8.759 evrov. Večina izplačil v vrednosti 7.798 evrov se je nanašala na prostovoljno akcijo 'Pomladansko urejanje okolja'. V tabeli 14 so prikazana načrtovana in porabljena sredstva, namenjena sanacijam nedovoljenih odlagališč odpadkov v Občini Jesenice, in odstotni delež realizacije.

Tabela 14: Načrtovana in realizirana sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov ter delež realizacije v letih 2006 in 2007

Leto	Opis postavke	Prvotno načrtovani znesek v evrih	Z rebalansom načrtovani znesek v evrih	Realizirani znesek v evrih	Delež realizacije v odstotkih
2006	Sanacije divjih odlagališč	10.432	10.432	10.366	99
2007	Sanacije divjih odlagališč	6.259	8.759	7.798	89
Skupaj		16.691	19.191	18.164	95

Vir: zaključna računa proračuna za leti 2006 in 2007⁷⁷.

V letu 2006 so bili razen stroškov organizacije prostovoljne akcije s proračunske postavke poravnani trije računi za odvoz in deponiranje neustrezno odloženih odpadkov, ki jih je izstavil izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, javno podjetje Jeko-In, d. o. o., Jesenice. V letu 2007 so bila sredstva, namenjena sanaciji nedovoljenih odlagališč odpadkov porabljena tudi za odvoz kosovnih in posebnih odpadkov s ponavljajočih se lokacij⁷⁸.

V okviru akcije 'Pomladansko urejanje okolja' in pri sanacijah, ki jih je leta 2007 opravilo javno podjetje Jeko-In, d. o. o., Jesenice, so bili odstranjeni tudi neustrezno odloženi odpadki, vendar za odstranitev ni bil pripravljen projekt sanacije.

Občina Jesenice je z javnim podjetjem Jeko-In, d. o. o., Jesenice je v letu 2004 sklenila pogodbo o izvajanju del skupne rabe, ki zajema tudi storitve čiščenja nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki jo je z aneksoma podaljšala za leti 2006 in 2007. Ker pristojni inšpektorat⁷⁹ v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni opravljal nalog v zvezi z inšpekcijskim nadzorom nad ravnanjem z odpadki⁸⁰, sanacijska dela niso bila opravljena na podlagi inšpekcijske odločbe.

⁷⁵ Odlok o proračunu Občine Jesenice za leto 2007, Uradni list RS, št. 134/06.

⁷⁶ Odlok o rebalansu proračuna Občine Jesenice za leto 2007, Uradni list RS, št. 41/07.

⁷⁷ Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Jesenice za leto 2006, Uradni list RS, št. 31/07 in Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Jesenice za leto 2007, Uradni list RS, št. 34/08.

⁷⁸ Tržnica, Spominski park, Log Ivana Krivca, parkirišče.

⁷⁹ Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Jesenice, Gorje, Kranjska Gora in Žirovnica.

⁸⁰ Pristojna medobčinska inšpekcija v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni bila operativna, saj ni imela zaposlenega inšpektorja in ni izdajala odločb v zvezi z ravnanjem z odpadki.

Ukrep Občine Jesenice

Med izvajanjem revizije je Občina Jesenice zaposlila inšpektorja, ki je tudi pričel z izdajanjem odločb v zvezi z ravnanjem z odpadki.

Ocenjujemo, da Občina Jesenice pri izvedbi sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni ravnala dovolj skrbno, saj sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki jih je opravljalo javno podjetje Jeko-In, d. o. o., Jesenice, niso temeljile na izdaji ustreznih inšpekcijskih odločb. Občina Jesenice ni zagotovila inšpekcijskega nadzora nad ravnanjem z odpadki in za odstranitev neustrezno odloženih odpadkov ni bil pripravljen projekt sanacije.

3.4.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina Jesenice je z Odlokom o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Jesenice⁸¹ vzpostavila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki na celotnem območju občine. V okviru javne gospodarske službe ravnanja z odpadki se izvaja odvoz komunalnih odpadkov za vsa gospodinjstva, organiziran je tudi prevzem kosovnih in nevarnih odpadkov. V Občini Jesenice deluje zbirni center, ki prebivalcem omogoča brezplačno oddajo kosovnih odpadkov, ločenih in nevarnih frakcij. Izvajalec javne gospodarske službe je zavezan k vodenju ustreznih evidenc o zbiranju, predelavi in odstranjevanju odpadkov.

Občina Jesenice skrbi za ozaveščanje prebivalstva v zvezi z ravnanjem z odpadki prek lokalnih medijev in sodelovanja z vzgojno-izobraževalnimi organizacijami. Vzpostavljeno je dobro sodelovanje občine z organizacijami civilne družbe, ki vsako leto sodelujejo pri izvedbi tradicionalne akcije 'Pomladansko urejanje okolja', v okviru katere prostovoljci odstranjujejo neustrezno odložene odpadke.

Občina Jesenice je ustvarila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki in izvajala aktivnosti na področju ozaveščanja prebivalstva ter preventivnih akcij, ni pa aktivno preprečevala nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov, saj medobčinska inšpekcija in redarstvo v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni opravljalo nadzora nad ravnanjem z odpadki.

3.4.4 Povzetek odgovorov na vprašanja

Povzetek ugotovitev revizije učinkovitosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Občini Jesenice v letih 2006 in 2007 je prikazan v tabeli 15.

⁸¹ Uradni list RS, št. 75/02, 02/06.

Tabela 15: Aktivnosti in dokumentacija občine na področju urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Zap. št.	Izvajanje aktivnosti	Odgovor
1	Program varstva okolja	da*
2	Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov	ne
3	Sanacijski program za urejanje odlagališč	ne
4	Ustrezno določen časovni in finančni obseg sanacij	ne
5	Občinski inšpektor za sanacije izdal ustrezne odločbe	ne
6	Občina je za sanacijo pripravila izvedbene načrte	ne
7	Občina je z izvajalcem sklenila ustrezno pogodbo	da
8	Občina je uredila področje ravnanja z odpadki	da
9	Občina je izvajala programe ozaveščanja	da
10	Občina je vzpostavila nadzorne službe	ne

* Program varstva okolja ne obravnava nedovoljenega odlaganja komunalnih odpadkov.

Viri: dokumenti občine in ugotovitve revizije.

3.5 Občina Lendava

3.5.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina Lendava je leta 2003 sprejela Občinski program varstva okolja z dolgoročnim strateškim ciljem zagotovitve zdravega in kakovostnega življenjskega okolja (v nadaljevanju: občinski program 2003). Z občinskim programom 2003 je bila predvidena izdelava posnetka stanja, vključno z oceno obremenjevanja tal zaradi neustreznega odlaganja odpadkov.

Na območju Občine Lendava so bile kot viri obremenjevanja okolja zaradi neustreznega odlaganja odpadkov identificirane zaprte in neurejene komunalne deponije, odlagališča industrijskih odpadkov, začasno skladišče izrabljenih avtomobilskih gum, odlagališča jalovine in nedovoljena odlagališča komunalnih in gradbenih odpadkov. Občinski program 2003 je predvidel, da se po ugotovitvi dejanskega števila in stanja nedovoljenih odlagališč odpadkov njihova sanacija izvede v tekočem letu.

Aprila 2006 je bil na podlagi občinskega programa 2003 pripravljen Kataster komunalnih, industrijskih in drugih odpadkov za celotno občino. Ta popis vsebuje 16 letalskih posnetkov, na katerih je točkovno označenih 18 lokacij nedovoljenih odlagališč odpadkov⁸², ne vsebuje pa podatkov o razširjenosti, oceni količine in sestave neustrezno odloženih odpadkov.

⁸² Katastrska občina (v nadaljevanju k.o.) Radmožanci (2), k.o. Kapca (2), k.o. Kot (1), k.o. Gaberje (1), k.o. Lakoš (2), k.o. Petišovci (3), k.o. Čentiba (2), Prostorski plan – Nafta Lendava (2), k.o. Lendava (3), k.o. Dolina (1).

Aprila 2007 je bil pripravljen nov občinski program varstva okolja za obdobje od leta 2007 do 2010 (v nadaljevanju: občinski program 2007). V občinskem programu 2007 je navedeno, da se kljub urejenemu odvozu odpadkov in sproti sanaciji pojavljajo nova nedovoljena odlagališča odpadkov in da stroške čiščenja poravnava občina s posebne postavke v občinskem proračunu. Ta program ne navaja podatkov o sanaciji lokacij iz Katastra komunalnih, industrijskih in drugih odpadkov, pripravljenega leta 2006.

Osnovni podatki iz programskih dokumentov so razvidni iz tabele.

Tabela 16: Primerjalni podatki o aktivnostih občine pri načrtovanju sanacij neustrezno odloženih odpadkov

	Leto	Število evidentiranih odlagališč	Evidentirani odpadki v kubičnih metrih
Občinski program varstva okolja	2003	-	-
Popis nedovoljenih odlagališč	2006	18	-

Vir: evidence občine.

Na podlagi občinskega programa 2007 je bil pripravljen nov Kataster komunalnih, industrijskih in drugih odpadkov, ki vsebuje sedem letalskih posnetkov s 14 novimi lokacijami, evidentiranimi po krajevnih skupnostih⁸³. Tudi novi popis ne vsebuje podatkov o razsežnosti nedovoljenih odlagališč in o sestavi in ocenjeni količini neustrezno odloženih odpadkov.

Na podlagi občinskega programa 2003 in prenovljenega občinskega programa 2007 sta bila pripravljena dva popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki pa ne predstavljata ustrezne podlage za načrtovanje ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov. Katastra ne vsebujeta podatkov o razsežnosti nedovoljenih odlagališč, o sestavi odpadkov oziroma okvirnih količinah neustrezno odloženih odpadkov. Občina Lendava ni pripravila ustreznega popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, in tudi ne sanacijskega programa z oceno potrebnih ukrepov ter časovnega in finančnega okvira sanacij.

3.5.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov

V 54. členu Odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki⁸⁴ v Občini Lendava je določeno, da odstranitev neustrezno odloženih odpadkov odredi pristojna inšpekcija z odločbo. Sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija, niso potekale na podlagi inšpekcijskih odločb, pač pa na podlagi ustnih odredb inšpektorja.

Sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov so bila v obdobju, na katerega se nanaša revizija, zagotovljena na posebni proračunski postavki. V tabeli 17 so prikazana načrtovana in realizirana sredstva s postavke – sanacija divjih odlagališč odpadkov.

⁸³ Mostje Banuta (2), Pince II-gorice (2), Pince (1), Kot pri Muri (4), Gorice pri Lendavi; Dolgovaške gorice (2), Lakoš (2), Radmožanci (1).

⁸⁴ Uradni list RS, št. 108/03, 23/05, 68/07.

Tabela 17: Načrtovana in porabljena sredstva s postavke – sanacija divjih odlagališč odpadkov

Leto	Opis postavke	Načrtovani znesek v evrih	Realizirani znesek v evrih	Delež realizacije v odstotkih
2006	Sanacija divjih odlagališč odpadkov	8.346	3.780	45
2007	Sanacija divjih odlagališč odpadkov	47.200	21.023	45
Skupaj		55.546	24.803	45

Vira: zaključna računa proračuna občine Lendava za leti 2006 in 2007⁸⁵.

V proračunu Občine Lendava za leto 2006⁸⁶ je bilo v ta namen načrtovanih 8.346 evrov, realiziranih pa 3.780 evrov ali 45 odstotkov predvidenih sredstev. V proračunu občine za leto 2007⁸⁷ je bilo za sanacije načrtovanih 47.200 evrov, realiziranih pa 21.023 evrov ali 45 odstotkov predvidenih sredstev.

V letu 2006 je bilo po podatkih izvajalca javne gospodarske službe ravnanja z odpadki v okviru sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov odstranjenih 116 kubičnih metrov odpadkov. Od šestnajstih dokumentiranih odvozov odpadkov sta se dva nanašala na odstranitev sekundarnih surovin z ekoloških otokov, pet pa na odvoz odpadkov iz zabojnikov, ki so postavljeni ob pokopališčih. Leta 2007 so bili odstranjeni odpadki v skupni količini 762 kubičnih metrov. Od štirinajstih dokumentiranih odvozov se jih je šest nanašalo na odstranjevanje sekundarnih surovin z ekoloških otokov.

Občina Lendava v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni sanirala nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki so bila evidentirana v Katastru komunalnih, industrijskih in drugih odpadkov, za urejanje nedovoljenih odlagališč odpadkov pa tudi ni pripravila tehnične dokumentacije; predmet sanacij so bile zgolj lokacije, ki so bile določene na podlagi ustnih odredb inšpektorja. Pristojni inšpektor za posamezno sanacijo neustrezno odloženih odpadkov ni izdal odločb v pisni obliki.

Pojasnilo Občine Lendava

Medobčinska inšpekcija je v vseh primerih nedovoljenega odlaganja odpadkov izrekala ustne odredbe.

Občina Lendava je odstranjevanje neustrezno odloženih odpadkov financirala z namenskimi sredstvi iz občinskega proračuna, s financiranjem javnih del in krajevnih skupnosti. Programe javnih del in delovanje krajevnih skupnosti občina sofinancira, vendar podatkov o vrednosti opravljenih del in sestavi ter količinah neustrezno odloženih odpadkov ne zbira.

⁸⁵ Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Lendava za leto 2006, Uradni list RS, št. 102/07; Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Lendava za leto 2007, Uradni list RS, št. 62/08.

⁸⁶ Odlok o proračunu Občine Lendava za leto 2006, Uradni list RS, št. 118/05, Odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Lendava za leto 2006, Uradni list RS, št. 72/06.

⁸⁷ Odlok o proračunu Občine Lendava za leto 2007, Uradni list RS, št. 32/07, Odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Lendava za leto 2007, Uradni list RS, št. 101/07.

Pojasnilo Občine Lendava

Odstranitev neustrezno odloženih odpadkov se je predvsem opravljala volontersko in prek izvajalca gospodarske javne službe ali pa so odpadke na podlagi ukrepov inšpektorja odstranjevali povzročitelji sami na svoje stroške. Zaradi tega občina ni mogla voditi evidence o količini in sestavi neustrezno odloženih odpadkov, oziroma je evidenco o količini teh odpadkov vodil izvajalec gospodarske javne službe v sklopu celotne količine odloženih odpadkov na odlagališču.

Vse storitve v zvezi s sanacijami nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija, je opravil izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, Komunala, d. o. o., Lendava. Občina je z izvajalcem septembra 1998 sklenila Pogodbo o opravljanju dejavnosti, ki so gospodarske javne službe. To pogodbo je decembra 2007 prekinila in z istim izvajalcem ponovno sklenila pogodbo za opravljanje dejavnosti zbiranja, prevoza in odlaganja komunalnih odpadkov. Ker se nobena od pogodb ne nanaša na sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov, bi morala biti za izvajanje tovrstnih storitev sklenjena posebna pogodba. Občina Lendava je med izvajanjem revizije navedla, da ima takšno pogodbo, a je računskemu sodišču, kot tudi dokumentacije o nadzoru, ni predložila.

Občina Lendava ni sanirala evidentiranih lokacij nedovoljenih odlagališč odpadkov in za ureditvena dela ni pripravila ustreznega tehničnega projekta. Sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov so potekale na podlagi ustnih odredb pristojnega inšpektorja, za storitve urejanja pa ni bila sklenjena pogodba.

3.5.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Za opravljanje javne gospodarske službe ravnanja z komunalnimi odpadki je bil sprejet Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki, ki je bil dvakrat spremenjen in dopolnjen. Z odlokom je Občina Lendava vzpostavila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki. Odvoz je zagotovljen vsem gospodinjstvom v občini, organiziran je prevzem kosovnih in nevarnih odpadkov. V okviru občinskega odlagališča nenevarnih odpadkov Dolga vas deluje zbirni center, ki prebivalcem omogoča brezplačno oddajo kosovnih odpadkov, ločenih in nevarnih frakcij. Izvajalec javne gospodarske službe je zavezan k vodenju ustreznih evidenc o zbiranju, predelavi in odstranjevanju odpadkov.

Občina Lendava je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, izvajala aktivnosti na področju ozaveščanja prebivalstva pri ravnanju z odpadki. V okviru tega je izvajalec gospodarske javne službe vsem gospodinjstvom posredoval zloženke o ravnanju z odpadki in spodbujanju varovanja čistega okolja, občina pa je preko medijev opozarjala prebivalce na pravilno ravnanje z odpadki. Občina Lendava izvaja prek krajevnih skupnosti tudi tradicionalno akcijo čiščenja okolja ob svetovnem dnevu zemlje. Po navedbah občine so nekatere krajevne skupnosti pri akciji sodelovale, a v zvezi z izvedenimi sanacijami, o sestavi in količini odstranjenih odpadkov Občini Lendava kljub sofinanciranju akcije ne poročajo.

Občina Lendava je ustvarila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki in izvajala aktivnosti ozaveščanja prebivalstva o ravnanju z odpadki. Izvaja tudi tradicionalno akcijo čiščenja okolja, vendar krajevne skupnosti o izvedenih aktivnostih ne poročajo občini.

3.5.4 Povzetek odgovorov na vprašanja

Povzetek ugotovitev revizije učinkovitosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Občini Lendava v letih 2006 in 2007 je prikazan v tabeli 18.

Tabela 18: Aktivnosti in dokumentacija občine na področju urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Zap. št.	Izvajanje aktivnosti	Odgovor
1	Program varstva okolja	da
2	Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov	ne
3	Sanacijski program za urejanje odlagališč	ne
4	Ustrezno določen časovni in finančni obseg sanacij	ne
5	Občinski inšpektor za sanacije izdal ustrezne odločbe	ne
6	Občina je za sanacijo pripravila izvedbene načrte	ne
7	Občina je z izvajalcem sklenila ustrezno pogodbo	ne
8	Občina je uredila področje ravnanja z odpadki	da
9	Občina je izvajala programe ozaveščanja	da
10	Občina je vzpostavila nadzorne službe	da

Viri: dokumenti občine in ugotovitve revizije.

3.6 Občina Trebnje

3.6.1 Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina Trebnje je leto 2006 razglasila za leto ekologije. Odločitev je bila sprejeta na podlagi dispozicije projekta leto ekologije⁸⁸.

V dispoziciji projekta 'leto ekologije 2006' je bilo ugotovljeno povečanje števila nedovoljenih odlagališč odpadkov. Občina si je za cilj zadala njihovo sanacijo in ozaveščanje prebivalstva na področju ravnanja z odpadki. Vodenje projekta je prevzela strokovna služba Oddelka za okolje in prostor občinske uprave, pri izvedbi pa naj bi poleg javnega podjetja Komunala Trebnje, d. o. o., Trebnje, ki v občini izvaja gospodarsko javno službo ravnanja z odpadki, sodelovale osnovne šole, krajevne skupnosti in organizacije civilne družbe. Načrtovane aktivnosti so obsegale: popis večjih nedovoljenih odlagališč odpadkov z načrtom sanacije, odvoz in deponiranje odpadkov ter promocijske dejavnosti. Za realizacijo projekta so bila določena sredstva, ki so v občinskem proračunu namenjena varovanju okolja in naravne dediščine.

⁸⁸ Projekt '2006 – Leto ekologije' dispozicija za izvedbo okoljskega projekta z dne 8. 3. 2006; glede na določbo 38. člena ZVO-1 Občina Trebnje kot nemestna občina ni zavezana k pripravi občinskega programa varstva okolja.

Osnovni podatki iz programskih dokumentov so razvidni iz tabele 19.

Tabela 19: Primerjalni podatki o aktivnostih občine pri načrtovanju sanacij neustrezno odloženih odpadkov

	Obdobje/leto	Število evidentiranih odlagališč	Evidentirani odpadki v kubičnih metrih
Občinski program varstva okolja	ne	-	-
Popis nedovoljenih odlagališč	ne	-	-

Vir: evidence občine.

Občina Trebnje ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov ni zasnovala na podlagi sanacijskega programa, ki bi vseboval popis nedovoljenih odlagališč odpadkov z oceno njihovih količin in sestave ter načrtom za njihovo ureditev. Občinska uprava je skupaj z izvajalcem javne gospodarske službe ravnanja z odpadki sicer pripravila seznam nekaterih nedovoljenih odlagališč odpadkov, ni pa določila časovnega in finančnega okvira predvidenih ureditev.

3.6.2 Projektiranje in ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina Trebnje je za izvajanje gospodarske javne službe ravnanja z odpadki sprejela Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Trebnje⁸⁹, ki v 7. členu določa, da občinske nadzorne službe, če je povzročitelj neustrezno odloženih odpadkov znan, odstranitev zahtevajo z odločbo, če pa ni znan, se po 18. členu sanacija izvede po navodilih in na zahtevo občinske inšpekcijske službe. Občina Trebnje do novembra 2007 ni imela vzpostavljene inšpekcijske službe za nadzor nad ravnanjem z odpadki. V obdobju, na katerega se nanaša revizija, se zato v zvezi z nedovoljenim odlaganjem odpadkov niso izdajale odločbe oziroma navodila za odstranitev nedovoljeno odloženih odpadkov.

Pojasnilo Občine Trebnje

Občinska komunalna inšpekcija je začela delovati novembra 2007. V obdobju, na katerega se nanaša revizija, je izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, javno podjetje Komunala Trebnje, d. o. o., Trebnje, imenoval komisijo za odkrivanje nelegalnih odlagališč, ki je evidentirala nekaj tovrstnih odlagališč. Sanacije so bile opravljene neposredno ali z javnimi deli ali v okviru čistilnih akcij, ki jih organizirajo šolarji, lovci, ribiči, taborniki, skanti in druga društva ali organizacije.

Sredstva, namenjena za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov v okviru projekta 'leto ekologije', so bila za leto 2006 določena z Odlokom o proračunu občine Trebnje⁹⁰ in tremi rebalansi⁹¹. Prvotno so bila načrtovana v vrednosti 29.210 evrov, s tretjim rebalansom pa je bil znesek zmanjšan na 16.692 evrov. Realizacija⁹² je dosegla 5.561 evrov ali 33,3 odstotka z zadnjim rebalansom predvidenih sredstev. Občina v

⁸⁹ Uradni list RS, št. 30/01.

⁹⁰ Uradni list RS, št. 21/05.

⁹¹ Odloki o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Trebnje za leto 2006, Uradni list RS, št. 18/06, 62/06, 99/06.

⁹² Odlok o zaključnem računu proračuna občine Trebnje za leto 2006, Uradni list RS, št. 40/07.

zaključnem računu manjšo porabo pojasnjuje s prostovoljno naravo dela, ki so ga v okviru sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov opravile organizacije civilne družbe in prostovoljci.

V proračunu za leto 2007⁹³ so bila sredstva za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov načrtovana v vrednosti 17.000 evrov in realizirana v znesku 14.598 evrov. Manjša realizacija je bila po obrazložitvi zaključnega računa ponovno posledica prostovoljne narave dela organizacij civilne družbe.

V tabeli 20 so prikazana načrtovana in realizirana sredstva, namenjena za urejanje nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija.

Tabela 20: Načrtovana in porabljen sredstva s postavke – izboljšanje stanja okolja

Leto	Opis postavke	Prvotno načrtovani znesek v evrih	Z rebalansom načrtovani znesek v evrih	Realizirani znesek v evrih	Delež realizacije v odstotkih
2006	Izboljšanje stanja okolja	29.210	16.692*	5.561	33
2007	Izboljšanje stanja okolja	17.000	-	14.598	86
Skupaj		46.210	16.692	20.159	60

* Odlok o rebalansu 3 proračuna Občine Trebnje za leto 2006.

Vira: zaključni račun proračuna Občine Trebnje za leto 2006 in predlog zaključnega računa za leto 2007.

Občina Trebnje za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov ni pripravila projektne dokumentacije in ni izdelala ocene odpadkov. Dela v zvezi s sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, oddala javnemu podjetju Komunala Trebnje, d. o. o., Trebnje, ki je izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, a z njim ni sklenila pogodbe, ki bi se nanašala na urejanje nedovoljenih odlagališč odpadkov. Komunalni inšpektor je pričel z delom novembra 2007, tako da pristojna inšpekcijska služba med izvedbo sanacijskih del, razen pri sanaciji odlagališča, ki je bilo sanirano 12. 12. 2007, ni delovala. Za nobeno od odstranitve neustrezno odloženih odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni bila izdana inšpekcijska odločba oziroma zahteva z navodili za odstranitev odpadkov v skladu z 18. členom Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Trebnje, prav tako pa ni dokumentiran nadzor nad izvedenimi deli⁹⁴.

V letu 2006 je izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, javno podjetje Komunala Trebnje, d. o. o., Trebnje na podlagi naročilnic uredil tri nedovoljena odlagališča odpadkov⁹⁵, v letu 2007 pa štiri⁹⁶. S saniranih lokacij je bilo skupaj odstranjenih 226 kubičnih metrov neustrezno odloženih odpadkov. Izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki je iz občinskega proračuna prejel tudi sredstva za dobavo rokavic, vrečk in opreme za udeležence prostovoljnih čistilnih akcij. Iz proračuna so bili poravnani tudi računi drugih izvajalcev, ki se nanašajo na prostovoljne čistilne akcije v organizaciji civilne družbe in

⁹³ Odlok o proračunu občine Trebnje za leto 2007, Uradni list RS, št. 53/07.

⁹⁴ Nadzor ni bil ustrezno opravljen, saj so bili v okviru sanacij zbrani nevarni odpadki, ki so bili odloženi na lokalni deponiji Globoko, čeprav je ta namenjena zgolj odlaganju nenevarnih odpadkov.

⁹⁵ Korenitka, Mrzla Luža in Pekel.

⁹⁶ Sv. Ana-kamnolom Vrhpeč, Dobrava, Lanšprež, Račje selo.

krajevnih skupnosti, ter na promocijski material in prireditve z okoljsko vsebino. Stroški prevoza in odlaganja odpadkov, ki so nastali v okviru prostovoljnih čistilnih akcij, niso bili predmet financiranja občinskega proračuna.

Pojasnilo Občine Trebnje

Občina Trebnje je naročila sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov na podlagi Odloka o organiziranju javnega podjetja Komunala Trebnje⁹⁷. Odlok kot obvezno javno gospodarsko službo določa tudi "javno snago in čiščenje javnih površin", kar obsega tudi saniranje nedovoljenih odlagališč odpadkov. Stroški sanacij so bili pokriti na različne načine in iz različnih virov. Iz občinskih sredstev so bila sredstva v letu 2006 zagotovljena za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov v naseljih Koreninka, Mrzla Luža in Pekel, v letu 2007 pa za sanacijo Vrhpeč-Sveta Ana in nedovoljenih odlagališč v naseljih Dobrava, Lansprež in Rače Selo.

V okvir te revizije ni bil vključen vpogled v račune izvajalca javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, ki se nanašajo na vse opravljene storitve v zvezi s sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija, vendar na podlagi pojasnil občine o financiranju sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov, ocenjujemo, da obstaja tveganje, da so se sanacije financirale tudi iz sredstev dejavnosti javne gospodarske službe ravnanja z odpadki.

Pri pregledu izplačil, namenjenih sanacijam neustrezno odloženih odpadkov, smo ugotovili tudi, da so bila sredstva v letu 2007 porabljena za sofinanciranje *urejanja in odvodnjavanja⁹⁸ luže Žibersčvice*. Ker je v tem primeru šlo za melioracijski poseg in izboljšavo zemljišč in ne za ureditev nedovoljenega odlagališča odpadkov, proračunska sredstva niso bila porabljena v skladu z namenom.

Občina Trebnje za ureditev posameznih nedovoljenih odlagališč odpadkov ni pripravila tehnične dokumentacije in ocene odpadkov. Sanacije sedmih nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki jih je opravilo javno podjetje Komunala Trebnje, d. o. o., Trebnje so bile opravljene, ne da bi pristojni inšpektor izdal odločbo oziroma podal zahtevo z navodili za odstranitev odpadkov in brez ustrezne pogodbe. Občina Trebnje ni izvajala ustreznega nadzora nad opravljenimi deli, evidenca o količinah in sestavi odstranjenih odpadkov pa se ni vodila. Skrb za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov je občina v pretežni meri prepustila organizacijam civilne družbe ter krajevnim skupnostim, iz občinskega proračuna pa ni v celoti krila stroškov odvoza in ustreznega odlaganja zbranih odpadkov.

3.6.3 Preprečevanje nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Občina Trebnje je sprejela Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Trebnje⁹⁹ in Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Trebnje, ki predstavljata podlago za izvajanje ustreznega obsega storitev gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki. Odvoz komunalnih odpadkov je zagotovljen vsem gospodinjstvom v občini, organiziran je prevzem kosovnih in nevarnih odpadkov. V sklopu občinskega odlagališča nenevarnih odpadkov Globoko obratuje zbirni center, ki prebivalcem omogoča brezplačno oddajo kosovnih odpadkov, ločenih in nevarnih frakcij, izvajalec javne gospodarske službe ravnanja z odpadki pa je zavezan k vodenju ustreznih evidenc o zbiranju, predelavi in odstranjevanju odpadkov.

⁹⁷ Uradni list RS, št. 18/94, 64/99.

⁹⁸ Izkop in čiščenje kanala, utrditev terena, ureditev brežin in planiranje okolice.

⁹⁹ Uradni list RS, št. 72/95, 95/04, 115/04, 38/06.

Občina Trebnje je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, uresničevala tudi cilj večje ozaveščenosti prebivalstva na področju ravnanja z odpadki. V tem obdobju je bila s proračunskimi sredstvi sofinancirana organizacija¹⁰⁰ čistilnih akcij v petih krajevnih skupnostih¹⁰¹ od skupno trinajstih krajevnih skupnostih, zato je vprašljivo, če je bil cilj ozaveščanja prebivalstva dosežen na celotnem območju občine. Občina Trebnje tudi ni sistematično zbirala podatkov o sodelujočih, o količinah in sestavi odpadkov, ki so jih v okviru prostovoljnih akcij odstranili, krajevne skupnosti, ki so pri prostovoljnih akcijah sodelovale, pa občini o doseganju ciljev niso poročale.

Občina Trebnje je vzpostavila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki, vendar njeno delovanje pri preprečevanju nedovoljenega odlaganja odpadkov ni ustrezno, saj ni izvajala aktivnosti ozaveščanja prebivalstva na celotnem območju občine, in v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni zagotovila delovanja inšpekcijske službe za nadzor nad ravnanjem s komunalnimi odpadki.

3.6.4 Povzetek odgovorov na vprašanja

Povzetek ugotovitev revizije učinkovitosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Občini Trebnje v letih 2006 in 2007 je prikazan v tabeli 21.

Tabela 21: Aktivnosti in dokumentacija občine na področju urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov

Zap. št.	Izvajanje aktivnosti	Odgovor
1	Program varstva okolja	ne
2	Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov	ne
3	Sanacijski program za urejanje odlagališč	ne
4	Ustrezno določen časovni in finančni obseg sanacij	ne
5	Občinski inšpektor za sanacije izdal ustrezne odločbe	ne
6	Občina je za sanacijo pripravila izvedbene načrte	ne
7	Občina je z izvajalcem sklenila ustrezno pogodbo	ne
8	Občina je uredila področje ravnanja z odpadki	da
9	Občina je izvajala programe ozaveščanja	ne
10	Občina je vzpostavila nadzorne službe	ne

Viri: dokumenti občine in ugotovitve revizije.

¹⁰⁰ Nosilci čistilnih akcij: Osnovna šola Mirna in prostovoljna gasilska društva Mokronog, Sveti Križ in Ponikve pri Trebnjem.

¹⁰¹ Leta 2006: Dolenja Nemška vas, Beli Grič in Mokronog, leta 2007: Trebnje in Mirna.

4. MNENJE

Revidirali smo smotrnost urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v Mestni občini Ljubljana, Mestni občini Celje, Občini Domžale, Občini Jesenice, Občini Lendava in Občini Trebnje v letih 2006 in 2007.

Da bi izrekli mnenje o smotrnosti urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov v letih 2006 in 2007, smo preizkušali učinkovitost načrtovanja sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov, učinkovitost projektiranja in izvedbe ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov ter učinkovitost ukrepov za preprečevanje nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov v obdobju, na katerega se nanaša revizija.

4.1 Mnenje o učinkovitosti ravnanja Mestne občine Ljubljana

Po naši oceni je *Mestna občina Ljubljana* v letih 2006 in 2007 *učinkovito* urejala področje nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Mestna občina Ljubljana je pripravila ustrezno evidenco nedovoljenih odlagališč in vzpostavila geografski informacijski sistem s podatki, ki omogočajo modeliranje, pripravo ukrepov in sprotno preverjanje stanja v naravi. Evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov še ni zagotovljena za celotno občino, pač pa, v skladu z občinskim programom varstva okolja, samo za območja, ki so pomembna za oskrbo Ljubljane z vodo, in za območje Krajinskega parka Ljubljansko barje. Tudi sanacijski program je bil pripravljen le za vodovarstveno območje Jarški prod, kar pa je predvsem posledica večjih količin neustrezno odloženih gradbenih odpadkov, ki niso v pristojnosti lokalnih skupnosti in kompleksnosti problematike nedovoljenega odlaganja odpadkov v Mestni občini Ljubljana.

Mestna občina Ljubljana je za urejanje nedovoljenih odlagališč odpadkov pripravila ustrezno tehnično dokumentacijo, mestni inšpektorat pa je za vsako odstranitev odpadkov izdal ustrezno odločbo. Sanacijska dela so potekala na podlagi sklenjenih pogodb z izvajalcem javne gospodarske službe ravnanja z odpadki, pri večjih količinah odpadkov je bila izdelana ocena odpadkov, pristojni oddelki mestne uprave in mestna inšpekcija pa so opravljali nadzor nad sanacijskimi deli ter monitoring že saniranih lokacij.

Mestna občina Ljubljana je vzpostavila ustrezne pogoje za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki na celotnem območju občine. Mestna uprava je skupaj z inšpekcijskimi službami organizirana tako, da se neustrezno odloženi odpadki takoj odstranijo. Na celotnem območju občine izvaja programe ozaveščanja prebivalstva s področja ravnanja z odpadki in spodbuja preventivne akcije spomladanskega čiščenja okolja.

4.2 Mnenje o učinkovitosti ravnanja Mestne občine Celje

Po naši oceni *Mestna občina Celje* v letih 2006 in 2007 *ni dovolj učinkovito* urejala področje nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Mestna občina Celje je ustrezno načrtovala sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov, saj je evidentirala nedovoljena odlagališča odpadkov na celotnem območju občine in v programu varstva okolja med operativnimi cilji določila vzpostavitev nadzora nad nedovoljenim ravnanjem z odpadki. Za sanacije evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov in preprečevanje nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov so bila z občinskim programom varstva okolja ocenjena potrebna sredstva in določen rok sanacije. Kljub dejstvu, da cilji iz akcijskega programa varstva okolja v predvidenem roku niso bili doseženi, pa Mestna občina Celje ni analizirala vzrokov in tudi ni pripravila ustreznega sanacijskega programa, s katerim bi ponovno ovrednotila finančni in časovni okvir ureditev evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Mestna občina Celje je aktivnosti v obdobju, na katerega se nanaša revizija, usmerila v takojšnje odstranjevanje sproti nastajajočih nedovoljenih odlagališč odpadkov in z izvajalcem javne gospodarske službe ravnanja z odpadki sklenila letni pogodbi ter tudi zagotovila nadzor nad izvajanjem del. Za sanacijo evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov je v občinskih proračunih zagotovila finančna sredstva, ki pa jih zaradi manjšega obsega storitev v zvezi s sprotim odstranjevanjem neustrezno odloženih odpadkov ter neizvajanja sanacij ni v celoti porabila. Mestna občina Celje je pri izvedbi sanacij ravnala neustrezno, saj ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov ni izvajala na podlagi akcijskega programa varstva okolja, ni pripravila tehnične dokumentacije in ocene odpadkov, pristojni inšpektor pa ni izdal pisnih odločb o odstranitvi neustrezno odloženih odpadkov.

Mestna občina Celje je ustrezno izvajala preventivne ukrepe v zvezi z nedovoljenim odlaganjem odpadkov, saj je zagotovila pogoje za izvajanje javne gospodarske službe ravnanja z odpadki na celotnem območju občine v zadostnem obsegu, z zelenim telefonom in mestnimi redarji, ob sodelovanju krajevnih skupnosti pa je vzpostavila sistem obveščanja o neustreznem odlaganju komunalnih odpadkov.

4.3 Mnenje o učinkovitosti ravnanja Občine Domžale

Po naši oceni *Občina Domžale* v letih 2006 in 2007 *ni dovolj učinkovito* urejala področja nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Načrtovanje sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov za celotno območje občine ni ustrezno, saj ni pripravljena evidenca nedovoljenih odlagališč odpadkov, za del občine, kjer je bil popis nedovoljenih odlagališč izdelan leta 2005, pa v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni bil pripravljen sanacijski program, s katerim bi bila ustrezno ovrednotena finančna sredstva in časovni okvir ureditev.

Občina Domžale je vzpostavila sistem komunalnega nadzorstva in inšpekcijskih služb in sproti opravljala sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov na podlagi inšpekcijskih odločb. Z izvajalcem javne gospodarske službe ravnanja z odpadki je sklenila pogodbo in se odzivala na vsako prijavljeno kršitev Odloka o ravnanju s komunalnimi odpadki. Občina Domžale pa ni uredila evidentiranih lokacij nedovoljenih odlagališč odpadkov in nima pripravljene ustrezne tehnične dokumentacije za njihovo ureditev.

Občina Domžale je pri preprečevanju nastajanja nedovoljenih odlagališč odpadkov ravnala učinkovito, saj je izvedla vrsto aktivnosti, ki prispevajo k preprečevanju nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov. Uredila je ustrezen obseg storitev ravnanja s komunalnimi odpadki in vzpostavila delovanje redarske in inšpekcijske službe za preprečevanje nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov. Z vsakoletno preventivno akcijo 'Čista in zelena Občina Domžale' posebno pozornost namenja ravnanju z odpadki, skrbi za ozaveščanje prebivalstva ter razvoj civilno-druženih organizacij in društev s področja varovanja okolja.

4.4 Mnenje o učinkovitosti ravnanja Občine Jesenice

Po naši oceni *Občina Jesenice* v letih 2006 in 2007 *ni dovolj učinkovito* urejala področja nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Občina Jesenice ni ustrezno načrtovala aktivnosti povezane z nedovoljenimi odlagališči odpadkov, saj ni pripravila popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov z oceno količin in sestave odpadkov, in tudi ne programa sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov z okvirnim rokom za izvedbo ukrepov in oceno potrebnih finančnih sredstev. Občina je sprejela občinski program varstva okolja z operativnimi programi, a v programu problematike nedovoljenega odlaganja komunalnih odpadkov ni obravnavala.

Občina Jesenice sanacij nedovoljenih odlagališč odpadkov ni izvajala ustrezno, saj odstranitev nepravilno odloženih odpadkov ni potekala na podlagi inšpekcijskih odločb. Občina Jesenice ni zagotovila inšpekcijskega nadzora nad ravnanjem z odpadki, za odstranitev neustrezno odloženih odpadkov pa ni bil pripravljen projekt sanacije.

Občina Jesenice je ustvarila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki na celotnem območju občine. Izvajala je tudi aktivnosti ozaveščanja prebivalstva, ni pa vzpostavila nadzora nad ravnanjem s komunalnimi odpadki, saj v obdobju, na katerega se nanaša revizija, inšpekcijska služba ni delovala.

4.5 Mnenje o učinkovitosti ravnanja Občine Lendava

Po naši oceni *Občina Lendava* v letih 2006 in 2007 *ni dovolj učinkovito* urejala področja nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Občina Lendava je pripravila dva občinska programa varstva okolja in v obeh opredelila problematiko neustreznega odlaganja odpadkov. Pripravljena sta bila dva popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, ki pa ne vsebujeta podatkov o količinah in sestavi neustrezno odloženih odpadkov. Občina Lendava na taki podlagi ni mogla pripraviti sanacijskega programa z oceno potrebnih sredstev in časovnega okvira sanacij.

Občina Lendava sredstev s proračunske postavke, namenjene urejanju nedovoljenih odlagališč odpadkov, ni porabila za sanacijo evidentiranih nedovoljenih odlagališč odpadkov, pač pa za sproti nastajajoča nedovoljena odlagališča odpadkov. Sredstva, namenjena za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, so tako bila v obdobju, na katerega se nanaša revizija, realizirana v manj kot polovičnem znesku. Neustrezno odložene odpadke je odstranjevala na podlagi ustnih odredb pristojnega inšpektorja in ne na podlagi

inšpekcijskih odločb, kot to, kadar je povzročitelj neznan, predvideva občinski Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki. Občina Lendava za sanacije ni pripravila tehničnih projektov in računskemu sodišču ni predložila ustrezne pogodbe za sanacijska dela.

Občina Lendava je vzpostavila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki na območju celotne občine in izvajala aktivnosti ozaveščanja prebivalstva o ravnanju z odpadki. Občina Lendava izvaja tudi tradicionalno akcijo čiščenja okolja, vendar krajevne skupnosti o izvedenih aktivnostih občini ne poročajo.

4.6 Mnenje o učinkovitosti ravnanja Občine Trebnje

Po naši oceni *Občina Trebnje* v letih 2006 in 2007 *ni učinkovito* urejala področja nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Občina Trebnje pri načrtovanju aktivnosti za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov ni ravnala ustrezno, saj ni pripravila ustrezne evidence nedovoljenih odlagališč odpadkov z oceno količin in sestave odpadkov. Pred ureditvijo nedovoljenih odlagališč odpadkov ni bil izdelan sanacijski program s časovnim in finančnim okvirom ureditve nedovoljenih odlagališč odpadkov.

Za ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov ni bila pripravljena tehnična dokumentacija, izdelana tudi ni bila ocena odpadkov. Sanacije niso bile opravljene na podlagi odločbe oziroma zahteve z navodili za odstranitev odpadkov pristojnega inšpektorja, kot določa občinski odlok, z izvajalcem javne gospodarske službe ravnanja z odpadki pa ni bila sklenjena ustrezna pogodba, ki bi obsegala sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov. Ureditvena dela so se poleg sredstev občinskega proračuna financirala tudi s sredstvi gospodarske javne službe ravnanja z odpadki. Občina je skrb za odstranjevanje neustrezno odloženih odpadkov v pretežni meri prepustila organizacijam civilne družbe ter krajevnim skupnostim in ni opravljala nadzora nad izvedenimi sanacijskimi deli.

Občina Trebnje je vzpostavila pogoje za izvajanje ustreznega obsega storitev ravnanja s komunalnimi odpadki na območju celotne občine, neustrezno pa je bilo njeno ravnanje pri preprečevanju nastajanja novih nedovoljenih odlagališč odpadkov, saj je zagotovila delovanje občinske inšpekcije šele novembra 2007, akcij ozaveščanja prebivalstva pa ni izvajala na celotnem območju občine.

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

5.1 Mestna občina Ljubljana

Mestna občina Ljubljana mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotnosti.

Mestna občina Ljubljana mora v odzivnem poročilu izkazati popravljalne ukrepe, ki se nanašajo na:

- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, z navedbo lokacij in oceno količin ter sestave neustrezno odloženih odpadkov za celotno območje občine – točka 3.1.1;
- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava sanacijskega programa, z določenim časovnim in finančnim obsegom sanacij za vse evidentirane lokacije nedovoljenih odlagališč odpadkov v obstoječem popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov – točka 3.1.1.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrди odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih

sredstev krši obveznost dobrega poslovanja. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Mestna občina Ljubljana krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

5.2 Mestna občina Celje

Mestna občina Celje mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotnosti.

Mestna občina Celje mora v odzivnem poročilu izkazati popravjalne ukrepe, ki se nanašajo na:

- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava sanacijskega programa z določenim časovnim in finančnim obsegom sanacij za vse evidentirane lokacije nedovoljenih odlagališč odpadkov v obstoječem popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov – točka 3.2.1.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Mestna občina Celje krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

5.3 Občina Domžale

Občina Domžale mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotrnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotrnosti.

Občina Domžale mora v odzivnem poročilu izkazati popravjalne ukrepe, ki se nanašajo na:

- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, z navedbo lokacij in oceno količin ter sestave neustrezno odloženih odpadkov za celotno območje občine – točka 3.3.1;
- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava sanacijskega programa, z določenim časovnim in finančnim obsegom sanacij za vse evidentirane lokacije nedovoljenih odlagališč odpadkov v obstoječem popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov – točka 3.3.1.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Občina Domžale krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

5.4 Občina Jesenice

Občina Jesenice mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotrnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotrnosti.

Občina Jesenice mora v odzivnem poročilu izkazati popravljalne ukrepe, ki se nanašajo na:

- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava sanacijskega programa, z določenim časovnim in finančnim obsegom sanacij za vse evidentirane lokacije nedovoljenih odlagališč odpadkov v obstoječem popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov – točka 3.4.1.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrди odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Občina Jesenice krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

5.5 Občina Lendava

Občina Lendava mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotrnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotrnosti.

Občina Lendava mora v odzivnem poročilu izkazati popravljalne ukrepe, ki se nanašajo na:

- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, z navedbo lokacij in oceno količin ter sestave neustrezno odloženih odpadkov za celotno območje občine – točka 3.5.1;
- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava sanacijskega programa, z določenim časovnim in finančnim obsegom sanacij za vse evidentirane lokacije nedovoljenih odlagališč odpadkov v obstoječem popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov – točka 3.5.1.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Občina Lendava krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

5.6 Občina Trebnje

Občina Trebnje mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nesmotrnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotrnosti.

Občina Trebnje mora v odzivnem poročilu izkazati popravljalne ukrepe, ki se nanašajo na:

- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerim bo zagotovljena priprava popisa nedovoljenih odlagališč odpadkov, z navedbo lokacij in oceno količin ter sestave neustrezno odloženih odpadkov za celotno območje občine – točka 3.6.1;
- izdelavo načrta aktivnosti – z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami –, s katerimi bo zagotovljena priprava sanacijskega programa, z določenim časovnim in finančnim obsegom sanacij za vse evidentirane lokacije nedovoljenih odlagališč odpadkov v obstoječem popisu nedovoljenih odlagališč odpadkov – točka 3.6.1.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Občina Trebnje krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

6. PRIPOROČILA

6.1 Občina Jesenice

Na podlagi pridobljenih spoznanj o problematiki urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov *Občini Jesenice* priporočamo, naj:

- v občinskem programu varstva okolja v okviru problematike nedovoljenih odlagališč odpadkov poleg gradbenih odpadkov obravnava tudi problematiko komunalnih odpadkov, ob upoštevanju tehnične izvedljivosti potrebnih ukrepov, njihovih stroškov ter upravičenosti glede na predvideno izboljšanje.

6.2 Občina Lendava

Na podlagi pridobljenih spoznanj o problematiki urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov *Občini Lendava* priporočamo, naj:

- z izvajalcem ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov sklene posebno pogodbo, v kateri bodo opredeljeni vrsta in obseg potrebnih del v okviru sanacij, plačilo za opravljena dela ter tudi način naročanja izvedbe del, poročanja o izvedenih delih in nadzora nad izvedenimi deli;
- zagotovi poročanje krajevnih skupnosti o izvedenih sanacijah v okviru tradicionalne akcije čiščenja okolja.

6.3 Občina Trebnje

Na podlagi pridobljenih spoznanj o problematiki urejanja nedovoljenih odlagališč odpadkov *Občini Jesenice* priporočamo, naj:

- pripravi občinski program varstva okolja, ki bo vseboval program ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja, ob upoštevanju tehnične izvedljivosti potrebnih ukrepov, njihovih stroškov ter upravičenosti glede na predvideno izboljšanje; v okviru občinskega programa varstva okolja naj bo obravnavana tudi problematika nedovoljenih odlagališč odpadkov;
- z izvajalcem ureditev nedovoljenih odlagališč odpadkov sklene pogodbo, v kateri bodo opredeljeni vrsta in obseg potrebnih del v okviru sanacij, plačilo za opravljena dela ter tudi način naročanja izvedbe del, poročanja o izvedenih delih in nadzora nad izvedenimi deli.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 1209-2/2008-26

Ljubljana, 17. novembra 2009

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Mestni občini Ljubljana, priporočeno s povratnico;
2. Mestni občini Celje, priporočeno s povratnico;
3. Občini Domžale, priporočeno s povratnico;
4. Občini Jesenice, priporočeno s povratnico;
5. Občini Lendava, priporočeno s povratnico;
6. Občini Trebnje, priporočeno s povratnico;
7. Danici Simšič, priporočeno;
8. Cveti Zalokar Oražem, priporočeno;
9. Borisu Janezu Bregantu, priporočeno;
10. Cirilu Metodu Pungartniku, priporočeno;
11. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
12. arhivu, tu.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

